"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 261 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, marrask. 26 p:nä—Mon., Nov. 26 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

A. F. L:n herrat ylistävät riistäjien hankkeita

HOOVERIN EHDOTTAMA $3,000,000,000:n "HYVINVOINNIN" RAHASTO IHASTELUN ESIEENÄ

Canadalainen työväenpetturi Varley pitänyt tökerön puheen

NEW ORLEANS, La., marrask. 24. — Amerikan ammattijärjestön konventsionin neljäs istuntopäivä ei kulunut ilman lisänäytteitä siitä kapitalistien suosiota tavoittelevasta hengestä, joka vallitsee tässä työväenasialla keinottelevassa lihavain ammattiliikkeen byrokraattien kokouksessa.

Herrat alkavat kokouksensa rukouksella

Tämän "työväen" konventsionin istuntoja on ollut tapana aloittaa rukouksella, jolloin varta vasten haalitut pappismiehet ovat rukoilleet "kaikkivaltiaalta" siunausta luihujen päätöstensä vahvistukseksi.

A. F. L:n virkailijat kiiruhtivat sekasortoisella kiihkolla ylistämään porvarilehdissä juuri julkaistuja Hooverin sakin suunnitelmia, perustaa maahan $3,000,000,000:n rahasto, jota tultaisiin käyttämään kapitalistiluokan etujen turvaamiseksi liikepulien aikana. Tämä rahasto olisi jonkinlaisena rakennusrahastona, "hyvinvoinnin vakiinnuttajana" huonompien liikeaikojen vaikutusten heikentämiseksi. Mutta toiselta puolen tiedetään että mainittua suunnatonta pääomareserviä voitaisiin helposti imperialistisen sodan aikana mobilisoida kapitalistiluokan sotatarkoituksiin.

Metallijaoston sihteeri Frey, joka juuri oli ilmoittanut kannattavansa hallituksen suurta laivasto-ohjelmaa, kehui suurella paatoksella, että Hooverin rahasto-ehdotus on "käännekohta Amerikan teollisuuden historiassa."

"Veljesjärjestöjen" edustajat puhuneet

Englannin ammattijärjestön edustajina puhuivat Englannin rautatieläisten union alisihteeri Marchbank ja Northumberlandin kaivosmiesten union sihteeri Edwards kehuen, että Englannin työväenpuolue voitti Englannin täytevaaleissa, mutta eivät ottaneet huomioon, että tämä johtui joukkojen siirtymisestä vasemmalle, jossa suhteessa vähemmistöliikkeen ja kommunistipuolueen kannatus on paljon suuremmassa määrässä kasvanut, kuin taantumuksellisen n.k. työväenpuolueen kannatus.

Varley lasketellut valheita ja vääristelyjä

Canadan vanhoillisen ammattijärjestön (Trades and Labor Congress) edustaja, William Varley tervehti konventsionia sekavalla puheella, jossa antoi vääristetyn kuvan Canadan ammatillisesta liikkeestä, maalasi Canadan uuden kansallisen ammattijärjestön hajoitusjärjestöksi, kehui Canadan luonnonrikkauksia, ja että sillä on edessään loistava tulevaisuus sovinnollisessa yhteistoiminnassa Yhdysvaltain kanssa, puolusti Canadan porvariston siirtolaisuuspolitiikkaa sillä pienellä huomautuksella, että siirtolaisuutta olisi rajoitettava syksyisin ja talvisin, ja parjasi Canadan kommunistiliikettä uskottelemalla, että se on hajaantumistilassa, ja koettaa nyt muka etsiä tukea Canadan uuden ammattijärjestön "kaksoisunioista". Varley kehui että Canadan taantumuksellisen ammattijärjestön toiminnan tuloksena oli lainsäädännöllisiä uudistuksia, joista kannattaa ylpeillä, mainiten Ontarion tapaturmakorvauslain, äitien avustuslain ja liittoparlamentin hyväksymän kehnon vanhuudeneläkelain.

Puhuessaan siirtolaisuudesta kehui hän silmääräpäyttämättä, että elonkorjuussa saattaa mies tienata muutamia tuhansia dollareita, tahi ei mitään.

A. F. L:n presidentti Green vastasi tervehdyspuheisiin, uudistaen väitteensä etteivät Amerikan olot ole suotuisat työväenpuoluetta varten, että "meidän laitoksiamme" on puolustettava kapitalistisella armeijalla ja laivastolla ja kohdistaen lopuksi parjaustulvan Neuvostoliittoa vastaan.

— Brasiliassa kypsyvät pähkinät maalis- ja huhtikuun tienoissa.

— Syvin tuottava öljykaivanto on Rosecransissa Californiassa, missä öljy pulppuaa 7,591 jalan syvyydestä.

New Yorkin rikollisliigat

Suurhuijari ja peluri Rothstein todettu suunnattoman huumausainerenkaan johtajaksi

NEW YORK. 24. — Täällä on paljastunut, että miljonääripeluri Arnold Rothstein, joka kuoli joku päivä sitten murhayrityksen uhrina, on johtanut suurta huumausaineiden salakaupparengasta monien muiden rikollisten tointensa ohella. Rothsteinin kuoleman sanotaan olleen kostona suuren pelivelan maksamattomaksi jättämisen johdosta.

Kerrotaan, että poliisin haltuun olisi joutunut Rothsteinille kuuluneita asiapapereita, yhteensä n. 60,000 paperia, joissa on harvinaisen runsas, New Yorkin rikollismaailman toimintaa valaisevia ainehistoja.

Senaatti tulenee hyväksymään uuden laivasto-ohjelman

BORAH EI VASTUSTA RISTEILIJÄIN RAKENNUSSUUNNITELMAN KÄSITTELYÄ

U. S. valmistautuu sotaan kuumeisella kiireellä

WASHINGTON, marrask. 24. — Yhdysvaltain valtaluokan imperialistiset varustelut ovat tärkein kysymys nyt kokoontuvan senaatin istuntokaudella. Coolidgen suuri sotalaivasuunnitelma tulee näköjään vietäväksi loppupäätökseen molempien suurten kapitalistipuolueiden toimesta. Senaattori Borah, joka on toiminut senaatin ulkomaisten suhteiden komitean puheenjohtajana, ja tähän saakka ollut vastustavinaan laivastorakennussuunnitelmaa, on ilmoittanut, ettei hän tule vastustamaan lakiehdotuksen aikaista käsittelyä.

Lakiehdotuksen mukaan tullaan rakentamaan 15 suurta 10,000 tonnin risteilijää ja yksi lentokoneiden kuljetuslaiva. Hallitus on ryhtynyt voimakkaasti ajamaan mainitun lain hyväksymistä. Se on jo hyväksytty edustajakamarissa.

Jonkinlaista enemmän tai vähemmän näennäistä vastustusta on esiintynyt tätä imperialistisiin sotavalmisteluihin kuuluvaa lakia vastaan Kelloggin sodankieltosopimuksen puoltajain taholta, jotka ovat esittäneet arveluja, ettei Yhdysvaltain puolelta ole johdonmukaista hyväksyä suuri laivastorakennuslaki samanaikaisesti, kun se ratifioi sopimusta, jota monet valtiomiehet ovat uskotelleet olevan huomattavin askel, mitä sotien lopettamiseksi on milloinkaan tehty.

Nämä laivastolain kannattajain ja Kelloggin sodankieltosopimuksen kannattajain väliset ristiriitaisuudet tuskin tulevat johtamaan huomattavampiin selkkauksiin, kun kongressi kokoontuu jouluk. 3 pnä. Sillä sodankieltosopimusilveily, jota näyteltiin kuluneen kesän aikana sopii hyvin yhteen uuden laivasto-ohjelman kanssa, kuten Coolidge on jo sopimuksen allekirjoittamisen aikana huomauttanut. Ne kuuluvat samoihin uuden imperialistisen sodan valmisteluihin.

65 neliömailin metsänhakkuuoikeudet myyty Thunder Bayn piirissä

Arvellaan käsittävän muun muassa noin 150,000 koortia paperipuita

TORONTO, marrask. 26. — Maakuntahallitus ilmottaa luovuttaneensa 65 neliömailin metsänhakkuuoikeudet Onion Laken osassa Thunder Bayn piirissä E. E. Johnsonille Port Arthurista. Maksettavien hakkuurahojen arvellaan nousevan noin puoleen miljoonaan dollariin. Alueen lasketaan käsittävän 250,000 jackmäntyä, 100,000 koortia kuusisia paperipuita, 25,000 koortia balsamipaperipuita, ja 30,000 koortia haapasia paperipuita.

Johnson on lupautunut maksamaan hakkuurahoina 24 c. ratapölkystä, 2.75 dollaria kuusisista paperipuista koortilta, 2.65 dollaria balsamista ja 4.25 dollaria haavoista.

VEDENALAISET SALAKULJETTAJAIN PALVELUKSESSA

Detroit, marrask. 24. — Täällä on todettu, että väkijuomain salakuljettajat, jotka harjoittavat "liikennettä" Canadan ja Yhdysvaltain välillä, ovat ottaneet käytäntöön vedenalaisia veneitä.

Hallitusherrat trustiutumista pönkittämässä

SANOMALEHTIPAPERIN TUOTANNOSSA SAATANEE AIKAAN KILPAILUN RAJOITTAMINEN

MONTREAL, marrask. 26. — Viime viikon lopulla täällä pidetyissä sanomalehtipaperikapitalistien ja Quebecin sekä Ontarion maakuntien hallitusherrain neuvotteluissa on päästy sovintoon niistä perusteista, joiden avulla "yhteistoiminnan kautta" ehkäistään mainitun teollisuuden alalla viime aikoina vallinnut sotatila, mikä on johtunut tehtaiden "liian suuresta tuotantokyvystä ja ylituotannosta, joka taasen vuorostaan on johtanut armottomaan hintakilpailuun, josta aiheutui että sanomalehtipaperin hinta laski 66 dollarista alle 50 dollarin tonnilta.

Kun teollisuuden alalla vallinnut kriisitila uhkasi tuhoisilla seurauksilla, niin ryhtyivät hallitusherrat vaatimaan kapitalisteja rauhanneuvotteluihin keskenään, jotta "yhteistoiminnan kautta" voitaisiin sopia tuotannosta ja markkinoista. Mutta kapitalistit — ainakaan suuremmat tuottajat — eivät välittäneet moisista kehotuksista, sillä heidän mielessään oli armoton kilpailu, jossa oli tarkotus tappaa heikommat. Vasta sitten kun Ontarion pääministeri laski liikkeelle uhkavaatimuksen, kokoontuivat kapitalistien edustajat neuvottelemaan tänne.

Vaikka neuvottelujen yksityisseikat eivät ole vielä julkisuudessa, niin ilmotetaan asiaa tuntevista lähteistä, että hallitusherrain pakottamina ja avustamina ovat kapitalistit sopineet yhteistoiminnan edellytyksistä, jotka edellyttävät pohjan luomista trustille ja monopoolille sanomalehtipaperiteollisuudessa sen nykyisissä voimasuhteissa. Sillä Ontarion ja Quebecin maakuntahallitusten edustajat ovat lupautuneet antamaan nykyisille tehtaille monopoolin kieltämällä uusilta yrityksiltä tarvittavat raaka-ainelähteet. Kun tehtaat todennäköisesti jakavat tuotannon tehtaisiin sijoitettujen pääomien perusteella ja määrittelevät tuotteiden hinnat mieleisikseen, niin voidaan kaiken tämän perusteella todeta hallitusherrain, ei ainoastaan auttaneen, vaan suorastaan pakottaneen kapitalistit trustiutumaan heille myönnetyn monopoolin pohjalla.

Fordin canadalaisilla tehtailla tehostetaan tuotantoa ja työkykyä

Tulevan vuoden alusta lisätään tuotanto 500 vaunuun päivässä

WINDSOR, ONT., marrask. 26. — Ford Motor Company of Canadan varapresidentti Wallace R. Campbell ilmoittaa yhtiön rajakaupungeissa sijaitsevilla tehtailla tultavan vuoden alusta alkaen tehostamaan tehtaiden ja työläisten tuotantokykyä niin suuresti, että vuorokaudessa saadaan valmiiksi 500 vaunua, eli noin sata enemmän kuin aikaisemmin. Vuoden loppuun mennessä toivoo herra tuotantoa kyettävän korottamaan vieläkin suuremmaksi.

Neuvostoliiton edustajilta kielletty passiviisumi

Olivat matkalla Yhdysvaltoihin neuvottelemaan $20,000,000:n kaupasta

BERLIN, marrask. 24. — Kahdelta Neuvostovallan kauppa-asiamieheltä on evätty passiviisumi Yhdysvaltoihin matkustamista varten. Nämä edustajat olivat ent. maatalouskomisaari Ossinski-Obelenski, joka oli venäläisten delegatsionin johtaja Geneven taloudellisessa konferenssissa, ja V. I. Myeshlauk, Neuvostoliiton ylimmän taloudellisen neuvoston varapuheenjohtaja. Heidän aikomuksena oli matkustaa Neuvostoliiton valtiopankin johtajan Scheinmannin kanssa Berliinin kautta Yhdysvaltoihin neuvottelemaan amerikkalaisten autofirmojen kanssa autotehtaiden perustamisesta Neuvostoliitossa. Neuvottelut olisivat koskeneet n. $20,000,000.

Vancouver, B. C., marrask. 26. — Täkäläiset autotyöläiset kuuluivat kaksi vuotta takaperin "kansainväliseen" konetyöläisten liittoon, mutta ovat äskettäin järjestyneet canadalaiseen järjestöön, minkä jäsenmäärä on jo yli sadan ja kasvaa edelleen.

Imperialistivallat sekaantuvat Bulgarian sisällissotaan

MAKEDONIAN KUMOUKSELLISET MARSSIVAT SOFIAA KOHTI

SOFIA, marrask. 26. — Hallitus on lähettänyt vahvoja sotajoukko-osastoja Petrichiin Michailoffin johtamia makedonialaisia kapinajoukkoja vastaan, jotka ovat lähteneet etenemään kohti pääkaupunkia, Sofiaa. Pelätään hallituksen joukkojen asettuvan kapinallisten puolelle. Myöskin pelätään talonpoikaisvallankumouksen puhkeamista. Hallitus pyytänyt Englannilta ja Ranskalta apua kumouksen kukistamiseksi. Nämä ovat kuulemma päättäneet sekaantua kansalaissotaan, tukahduttaakseen talonpoikaiskapinat alkuunsa.

Vesan malja jäi Torontoon

TORONTON YRITYS SAI SEITSEMÄN JA SUDBURYN KISA VIISI PISTETTÄ

TORONTO, marrask. 25. — Täällä viikon lopulla pidetyissä painikilpailuissa Soon "Vesan maljasta" voitti maljan vuodeksi haltuunsa Toronton Yritys seitsemällä pisteellä. Sudburyn Kisan saadessa viisi pistettä.

Alle 130 naulan sarjassa tuli voittajaksi Ehrlund, alle 140 sarjassa Lievonen, alle 155 Penttilä, alle 170 Kanerva ja yli 170 Kataja. Kaikki voittajat olivat Toronton Yrityksestä, paitsi Kanerva Sudburyn Kisasta ja Kataja Soon Vesasta.

Sotaan valmentuminen nielee vuosittain yhä useampia miljoonia

Canadan nostoväen ja ilmailuvoimien menot lisääntyneet 2,524,431 dollarilla

OTTAWA, marrask. 26. — Kansallinen puolustusministeriö on äskettäin päästänyt julkisuuteen tiedot maan nostoväen ja ilmailuvoimien vuotuisista menoista viime maaliskuuhun päättyneen tilivuoden aikana, ollen mainittuihin tarkotuksiin uhrattu vuoden kuluessa kansan varoja kaikkiaan 15,191,887 dollaria, eli 2,524,431 dollaria enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Nostoväen menoihin oli kulutettu 11,200,487 dollaria edellisen vuoden 10,402,651 dollaria vastaan. Samoin oli ilmailuvoimien menoissa huomattavissa suuri lisääntyminen edelliseen vuoteen verraten kun vuoden menot olivat 3,891,861 dollaria edellisen vuoden 2,197,654 dollaria vastaan.

Siitä huolimatta, että Canadakin on osallisena Kellogg-sopimuksen allekirjoittamisessa, osottaa sotaan valmistautumista tarkoittavien menojen suureneminen, että Canadakin on mukana yleisessä sotaan valmentumisessa, mikä ilmenee kaikissa maissa sotamäärärahojen lisääntymisessä. Samalla osottaa se Kellogg-sopimuksen väitetyn rauhankaipuun ja sodan laittomaksi julistamisen olevan mitä julkeinta humpuukia.

Winnipegin vaaleissa hyväksytty $6,500,000 sähkövoimaehdotus

Ainakin kaksi työväen ehdokasta tullut valituksi uudelleen

WINNIPEG, marrask. 26. — Äänten laskun ollessa perjantaina suoritettujen kunnallisvaalien vielä keskeneräisenä voidaan kuitenkin todeta. että vaaleissa on hyväksytty ehdotus kaupungin ryhtymisestä 6,500,000 dollarin sähkövoiman kehittämissuunnitelman toteuttamiseen lisäyksenä nykyiseen kaupungin omistamaan sähkövoimalaitokseen. Voimalaitos tulee rakennettavaksi Slave Fallsiin, mikä sijaitsee noin kuuden mailin päässä etelään kaupungin nykyisestä voimalaitoksesta Pointe du Boisissa ja lasketaan sen kykenevän kehittämään satatuhatta hevosvoimaa.

Toistaiseksi voidaan varmuudella sanoa tulleen uudelleen valituksi kaksi työväen neuvosmiesehdokasta, nimittäin W. B. Simpson ja James Simpkin. Kommunistisen työväen ehdokkaan Kolisnykin arvellaan mahdollisesti tulevan valituksi, huolimatta suuresta määrästä vastustajien ehdokkaista hänen valitsijapiirissään.

Puutavaraparoonit saavat avustusta hallitukselta

10,000 DOLLARIN VIENTIPALKKIO AUSTRALIAAN VIEDYSTÄ PUUTAVARALASTISTA

OTTAWA, marrask. 26. — Liittohallituksen kauppa-asiain ministeri James Malcolm on Vankouverissa luvannut British Columbian puutavaraparooneille heidän kerjäämäänsä avustusta siten, että hallitus maksaa kultakin maakunnasta Australiaan lähetetystä puutavaralastista, mikä käsittää yli neljä miljoonaa jalkaa puutavaraa, kymmenen tuhannen dollarin vientipalkkion. Hallituksen tarkotuksena sanotaan olevan British Columbian puutavaraliikkeiden auttamisen yhdysvaltalaista kilpailua vastaan Australiassa.

Samoin on hallitus luvannut avustaa puutavaraparooneja järjestämällä hallituksen kauppalaivaston alukset kulkemaan länsi-Intiaan ja keski- ja etelä-Amerikan länsirannikolle, jotta puutavaraparooneilla olisi suurempi mahdollisuus saada tuotteitaan kaupaksi ja kilpailla yhdysvaltalaiten kanssa. Läheisessä tulevaisuudessa toivotaan Australin kanssa ryhdyttävän neuvotteluihin etuoikeutetun tullitariffin aikaansaamiseksi Canadan puutavaralle.

Huutokaupassa ostettu matka-arkussa ollut balsamoitu ruumis

Ostaja on maksanut arkusta ja ruumiista 14.50 dollaria

VANCOUVER, B. C., marrask. 26. — Myytäessä perimättömiä matkatavaroita osti burnabylainen J. E. Betts 14.50 dollarilla matka-arkun rautatien huutokaupasta.

Avattuaan matka-arkun löysi hän sen sisältä taidolla valmistetun puukirstun. Sen sisällä oli hyvin juotettu tinapeltinen sisus, minkä sisältä löytyi balsamoitu miehen, luultavasti itämaalaisen ruumis. Ruumiin arvellaan olleen matkalla itämaille. Miten se on joutunut perimättömien matkatavaroiden joukkoon ei ole tiedossa. Poliisi on ryhtynyt tutkimaan asiaa, eikä ostaja ole saanut pitää ostamaansa ruumista, vaan on viety ruumishuoneelle säilytettäväksi.

Lännen rautatieläiset saavat vähäisen palkanlisän

Yhtiöt sopineet unionin kanssa 6½ prosentin korotuksesta

CHICAGO, marrask. 24. — Yhtiöt, jotka hallitsevat 80 rautatietä eli n. 98% rautateiden mailimäärästä Chicagosta länteen, ovat sopineet rautatieläisten veljesliittojen edustajien kanssa 6½ prosentin palkankorotuksesta. Korotus astui voimaan viime toukok. 1 p:stä lukien. Sopimuksen mukaan joutuvat yhtiöt heti suorittamaan $15,000,000:n lisäpalkkioina rautatieläisille.

Yhtiöt ovat olleet pakoitetut myöntämään mainitun korotuksen sentähden, että rautatietyöläiset, huolimatta kaikista unionsa johtajain yrityksistä ehkäistä avoimen taistelun syntymistä, uhkasivat ryhtyä lakkoon.

Vancouverin maalaajat ovat perustaneet kansallisen järjestön

Enemmistö jäsenistä on ollut entuudestaan järjestymättömiä

VANCOUVER, B. C., marrask. 26. — Täkäläiset maalaustyöntekijät ovat perustaneet kansallisen maalaajien ammattiyhdistyksen, mikä on päättänyt liittyä Canadan uuteen ammattijärjestöön — All-Canadian Congress of Labour.

Vaikkakin osa uuden järjestön jäsenistä on "kansainvälisen" maalaajien ammattiliiton jäseniä, niin enemmistö sen jäsenistä on kuitenkin ollut entuudestaan järjestymättömiä, joten tapausta on siltä kannalta katsoen tervehdittävä.

— Kiinassa arvellaan miljoonassa ihmisessä olevan spitaalitauti. Ainoastaan noin viisituhatta heistä saa lääkärinhoitoa.

Huumausaineiden myyjät ruoskittaviksi

B. C:n hallitus ehdottaa huumausaineita koskevaa lakia muutettavaksi

VICTORIA, B. C., marrask. 26. — Maakunnan hallitus tulee pyytämään liittohallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jota opiumin ja muiden huumausaineiden salakaupasta voitaisiin tuomita rangaistukseksi vankeuden ohella myöskin ruoskimista.

Idässä on tätä ajatusta vastustettu, mutta täällä väitetään, että huumausaineiden salakaupasta aiheutuva vaara ei ole idässä niin suuri ja ilmeinen kuin lännellä ja että sen vastustamiseksi on ryhdyttävä mahdollisimman tehokkaisiin toimenpiteisiin.

Neuvostoliittoa vastaan tähdätty valheiden tulva

"PRAVDA" KUMOAA PORVARILEHTIEN JUTUT "TALONPOIKAISKAPINOISTA", "UKRAINAN ITSENÄISYYSLIIKKEESTÄ Y.M.

Kulakkien vastarinta johtuu Neuvostovallan voimistumisesta

Moskova, marrask. 24. — Neuvostoliiton kommunistipuolueen äänenkannattaja "Pravda" vastaa porvarillisen sanomalehdistön levittämiin juttuihin "talonpoikain kapinaliikkeistä", "itsenäisyysliikkeistä Ukrainassa" j.n.e.

"Pravda" huomauttaa, että porvarillinen sanomalehdistö on kykenemätön todellisuuden pohjalla käsittelemään kysymyksiä, jotka koskevat kokonaan toisenlaista yhteiskuntajärjestelmää. Uuden yhteiskuntajärjestelmän taistelun vanhan yhteiskuntajärjestelmän jätteitä vastaan, porvarillinen sanomalehdistö näkee ensiksimainitun heikkoudeksi.

"Pravda" myöntää, että kulakit, rikkaimmat talonpojat, ovat nousseet taisteluun neuvostohallitusta vastaan monilla paikkakunnilla, mutta se johtuu Neuvostovallan voimistuvasta sosialismin rakennustyöstä. Neuvostovalta on vuosikymmenen aikana saanut lisää voimia ja niitä käyttäen se helpoittaa köyhemmän talonpoikaiston verotaakkaa rikkaimman talonpoikaiston kustannuksella. Minkäänlaista laajakantoisempaa itsenäisyysliikettä ei Neuvostovallassa ole ja sellaiseen ovat osallistuneet vain kulakit, joille sosialismin rakennustyö yhä selvemmin esiintyy perikadon uhkana.

Katovuotta Ukrainassa ei "Pravda" yritäkään salata. Päinvastoin se kiinnittää suurta huomiota kysymykseen, miten kadon seuraukset voitaisi lieventää. Samalla se tekee ilmoituksen, että maanviljelyskomissario on luovuttanut $60,000,000 Ukrainan talonpoikien avustukseen. Sen lisäksi 1,800,000 talonpoikaistaloutta tullaan vapauttamaan kaikista veroista.

Hallituksen viljavarastot t.k. ensimäisellä puoliskolla olivat 560,000 tonnia, verrattuna 326,000 tonniin vastaavana aikana v. 1927.

Samalla "Pravda" kysyy, missä kapitalistisessa maassa ovat talonpojat saaneet hallitukselta avustusta siinä muodossa kuin nyt Neuvostovallassa.

Unkarin monarkistit kuningaspuuhailuissa

Tyrkyttävät hapsburgien jälkeläisiä tunkiolle heitetylle valtaistuimelle

BUDAPEST, marrask. 24. — Monarkistinen puolue, jota johtaa kreivi Apponyi, on eilen antanut julistuksen, että vallastasyöstyn keisarinnan Zitan poika, Otto, olisi automaattisesti tullut Unkarin kuninkaaksi marrask. 20 päivästä lähtien, jolloin hän täytti 16:sta ikävuotensa. Monarkistien ryhmä perustaa julistuksensa hapsburgien hallitsijasuvun vanhaan sääntöön, joka mukaan kuolleen keisarin lähin miespuolinen jälkeläinen astuu valtaan täytettyään 16 vuotta.

Kreivi Bethlen on uhannut, että hallitus tulee ryhtymään rankaisutoimenpiteisiin monarkisteja vastaan, jos he yrittävät ryhtyä taisteluun perustuslakia vastaan. Kuten tiedetään, on Unkari ollut maailmansodan jälkeiset vuodet valtionhoitaja Horthyn verisen valkoisen diktatuurin alla.

Seitsemän miestä olivat 20 päivää harhateillä

ELÄNEET NELJÄN PÄIVÄN MUONALLA KAKSIKYMMENTÄ PÄIVÄÄ

VINNIPEG, marrask. 24. — Eilen illalla saapuivat 20 päivää pohjosen erämaan metsissä kateissa olleet seitsemän miestä erään turkistenpyydystäjän opastamina Hudsonlahden rautatien nykyiseen päätepaikkaan, mailille 442.

Miehet olivat kuuden aikanaan tulleen miehen matkassa lähteneet lauantaina marraskuun 3 päivänä kulkemaan merkittyä polkua myöten Fort Churchillistä rautatien päätepaikkaa kohden, sillä satamatyöt olivat Fort Churchillissä talven tulon tähden lopetetut, jonka johdosta miehet lähtivät kotimatkalle. Matkan varrella jakaantui joukko kuitenkin kahdeksi ja seitsemän miestä joutui kadoksiin. Heitä etsittiin kaikilla mahdollisilla keinoilla, mutta tuloksetta. Joukko oli harhaillut metsissä ja tullut toimeen neljäksi päiväksi varatuilla eväillä.

Vihdoin olivat he löytäneet turkistenpyydystäjän majan, jossa olivat saaneet levätä ja ravita itsensä. Kun he tulivat oppaansa kera mailille 442, niin olivat miehet hyvässä voinnissa.

Puolustusministeriö ilmottaa tilattavan 70 lentokonetta

Tulevat maksamaan noin 400,000 dollaria — Käytetään osaksi siviilitarkotuksiin

OTTAWA, marrask. 26. — Kansallisesta puolustusministeriöstä ilmotetaan lähipäivinä annettavan suuren lentokonetilauksen, mikä käsittää 70 konetta, joiden yhteiseksi hinnaksi arvellaan noin 400,000 dollaria.

Koneita tullaan käyttämään kuninkaallisissa ilmailuvoimissa ja siviilitarkoituksissa, kuten valokuvaamisessa, kartoittamisessa, metsäpalojen ja viljatuholaisten ehkäisemisessä ynnä muissa tehtävissä.

Suhteet Irlannin ja Neuvostoliiton välillä

Irlantilainen ministeri pitää suhteiden aloittamista luultavana

DUBLIN, marrask. 25. — Suhteiden alkamista Irlannin vapaavaltion ja Neuvostoliiton välillä ennustettiin lausunnossa, jonka ulkoministeri McGilligan esiintoi perjantaina Irlannin parlamentissa. Hän huomautti, että suhteet ulkomaiden kanssa järjestetään siinä järjestyksessä, kuin ne ovat Irlannille tärkeitä, ja jo osoittautuu, että Irlannin kauppa Neuvostoliiton kanssa kärsii diplomaattisten suhteiden puuttumisen takia, kohoaa Neuvostoliitto paljon korkeampaan asemaan niiden odottavien maiden joukossa, joiden kanssa on harkittava kaupallisten ja diplomaattisten suhteiden solmiamista. McGilligan lausui, ettei hänellä ole mitään sitä vastaan, että Irlanti ryhtyy kaupallisiin suhteisiin Neuvostoliiton kanssa.

Tupakoitsijain verottaminen

Imperial Tobacco Companyn puhdas voitto 4,874,733 dollaria vuodessa

MONTREAL, marrask. 26. — Imperial Tobacco Company of Canada on syyskuuhun päättyneen tilivuoden aikana tuottanut voittanut kaikkiaan 4,874,733 dollaria edellisen vuoden voiton ollessa 4,371,613 dollaria. Vuoden voitoista on jaettu osakkaille voittoosinkoina 3,516,881 dollaria.

Tämän Canadan suurimman tupakkatehdasyrityksen pääomat ovat 47,955,800 dollaria ja vararahastot ynnä voitto- ja tappiotilin ylijäämä ovat yhteensä 14,659,102 dollarin suuruiset.

MAAILMAN KUULLU NERO KUOLI KURJUUTEEN

Wien, marrask. 22. — Viime maanantaina vietettiin Europan musiikkipiireissä Franz Schubertin muistojuhlia. Silloin oli kulunut tasan 100 vuotta siitä, kun suuri säveltäjä, mikä on lahjoittanut maailmalle yli tuhat sävellystä, kuoli kurjuudessa Wienissä. Vainaja eli elämänsä kurjuudessa, saamatta mitään tunnustusta työstään.

VAPAUS Canadan suomalaisten työläisten ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — [illegible] $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — [illegible] $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — [illegible]

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa säännöllisesti lehteä, kirjoittakaa liikkeenhoitajalle: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Kapitalistien hyökkäys ammatillista liikettä vastaan

Kapitalistimaiden porvaristo on viime vuosina, taloudellisen hyökkäyksen ohella kapitalismin lujittamiseksi ja imperialistisen sodan valmistelun ohella eri maissa, ajanut läpi laajasuuntaisia lakeja ammatillisen liikkeen toimintavapauden estämiseksi. Ammattiyhdistysvastaiset lait Englannissa, saksalainen välitysysteemi, eli lakijärjestelmät lakkovapautta vastaan Skandinaviassa, kaikenlaiset lakimääräykset Yhdysvalloissa, kaikki nämä osottavat selvästi, että ollaan tekemisissä kansainvälisen ilmiön kanssa, millä on mitä suurin merkitys kansainväliselle ammatilliselle liikkeelle. Porvariston päämäärä on kaikkialla samanlainen. Porvaristo mielii, yhdessä sos.-dem. johtajain kanssa raivata tieltään ammattiyhdistykset proletaarisen luokkataistelun tekijänä ja muuttaa ne suoranaisiksi valtion pyrkimysten ja politiikan, t.s. nylkyriluokan välikappaleiksi.

Näillä lainlaadintamenettelytavoilla on niinikään yhteytensä n.k. teolliseen rauhaan, luokkayhteistoimintaan taloudellisella ja poliittisella alalla. Ammatillisen liikkeen reformistiset johtajat samoin kuin sosdem johtajat vedetään yhä enemmän porvariston luomiin eheys- ja rauhaneliimiin edistääkseen "solidaarisuutta luokkain kesken" ja rauhaa työmailla ja poliittisessa elämässä. Täten vaikeutuu ammattiyhdistysjoukkojen kamppailu järjestymis- ja toimintavapauden puolesta. Eritotenkin, kun kaikkien maiden reformistiset johtajat valmistelevat osin näiden lakien toteuttamista, osin taas estävät ja jarruttavat jokaista joukkoliikettä ja -toimintaa lakien vallituksen murskaamiseksi ja taantumuksellisen pakkolainlaadinnan tyhjäksi tekemiseksi. Tätä taistelua voivat niinmuodoin käydä vain itse joukot luokkataistelun tietä.

Toveri Arvo Tuominen

Suomen ammattijärjestön valmistautuessa viettämään valistusviikkoa t.k. 1—8 p:nä, on Suomen Ammattijärjestö-lehden lokakuun numero omistettu tähän tarkotukseen. Siinä kirjottavat useat Suomen ammatillisen työväenliikkeen eturivin miehet, m.m. Eino Pekkala. Tov. Pekkala johtaa kirjotuksensa lopuksi muistelemaan tov. Arvo Tuomista, Suomen ammattijärjestön etevää rakentajaa ja sihteeriä, joka nyt istuu valkoisen vallan kuritushuoneessa kärsimässä rangaistusta siitä, että hän on säälimättä uhrannut voimiaan Suomen köyhälistön hyväksi. Näin kirjottaa tov. Pekkala:

Kukapa Suomen työläinen ei tuntisi ammattijärjestömme sihteeriä Arvo Tuomista, Poika Tuomista, kuten häntä kansanomaisesti kutsutaan. Varhaisesta nuoruudestaan saakka on hän ollut työväenliikkeessä mukana, milloin ammatillisen perusjärjestöjen tai osuustoiminnallisten järjestöjen luottamustoimissa, milloin sanomalehtimiehenä, milloin puolueen sihteerinä ja nyt viimeksi ammatillisen liikkeemme tärkeimmällä paikalla. Hän on erinomainen esimerkki siitä, miten työväenliike kasvattaa miehensä, miten työläiskodista, köyhistä oloista lähtenyt voi omalla työllään liikkeen mukana kohota luokkansa korkealle tasolle. Kaikki me tunnemme hänen miellyttävän olemuksensa, hänen joustavan esiintymisensä ja sanavalmiutensa ja hänen kykynsä sovitella — tämän sanan parhaassa merkityksessä — erilaisia pyrkimyksiä kokonaisuudeksi, mikä ominaisuus ammatillisessa liikkeessämme toimiville on nykyoloissa välttämätön. Me tunnemme Tuomisen yhtenä parhaimmista puhujistamme, selväsanaisena, joustavana, mutta samalla johdonmukaisena ja innostavana.

Tuomisen henkilökohtainen osuus ammatillisen liikkeemme viimeaikaiseen voimistumiseen on suuri. Ammatillisesti järjestynyt työväki on yhtä mieltä siitä, että hän on hoitanut sihteerin toimensa erinomaisella tavalla niin vaikeissa olosuhteissa kuin hän on toiminutkin. Ammatillinen liikkeemme kulkee nykyään sellaisessa ristiaallokossa, että sen johtajilta vaaditaan erityistä taitavuutta, mielen tasapainoa, tarkkaa silmää ja lujaa kättä, jottei alus karahtaisi kareihin. Tuomisella on suuressa määrin juuri näitä ominaisuuksia. Senvuoksi hän oli myös oikealla paikalla. Sen tunnustavat kaikki, tunnustavat myöskin hänen rehellisen pyrkimyksensä pystyttää Suomen työläisten taloudellinen taistelujärjestö, ammattijärjestö, yhtenäisenä ja voimakkaana. Sellainen henkilö on porvaristolle epämieluinen. Senvuoksi se tahtoi hänet poissaolevaksi näyttämöltä.

Jo aikaisemmin on porvariston vaino kohdistunut Tuomiseen. Kaikki tiedämme, että hän on istunut aikaisemmin vankilassa neljä vuotta rauhanjulistuksen johdosta. Nyt on hänet jälleen tuomittu viideksi vuodeksi kuritushuoneeseen. Mistä syystä? Hän on itse oikeudessa selittänyt, että tosiasiallinen syy hänen vangitsemiseensa oli hänen toimintansa ammatillisessa liikkeessä ja että tämä vangitseminen oli samalla hyökkäys koko ammatillista liikettä vastaan. Näin on asian käsittänyt myöskin ammatillisesti järjestynyt työväki. Se on voimakkaasti tuominnut vangitsemisen, erityisesti huomattavimpaan toimihenkilöönsä kohdistuneen vainon. Oikeudessa Tuominen puolusti itseään tarmokkaasti ja taitavasti, osottaen syytteiden aiheettomuuden. Hänen puolustuspuheensa olivat erinomaisia, herättäen yleistä ihailua. Mutta mikään ei auttanut. Poliittiset jutut ovat omaa luokkaansa.

Toveri Arvo Tuominen on nyt vankilassa. Hän on toistaiseksi poissa riveistämme. Mutta Suomen työläisten myötätunto seuraa häntä vankilan muurien sisäpuolelle. Hän on kestänyt ennenkin ja on nytkin kestävä. Me odotamme parempaa aikaa, jolloin hänellä on jälleen tilaisuus toimia keskellämme.

Komintern ja Yhdysvaltain kommunistisen puolueen trotskilaisuus

Yhdysvaltain Workers (kommunisti) puolueen keskuskomitea on tiedottanut Kommunistiselle Internationalille James P. Cannonin, Martin Abernin ja Max Schactmannin puolueesta erottamisesta trotskilaisuuden tähden. Puolueen keskuskomitea on myöskin saanut Kommunistisen Internationalen keskuskomitealta asiaa koskevan kaapelisanoman, jossa hyväksytään mainittu toimenpide ja jonka keskuskomitea julkaisee puolueen jäsenistön nähtäväksi. Kaapelisanoma kuuluu seuraavasti:

"Poliittinen sihteeristö hyväksyy tarmokkaat toimenpiteet trotskilaisoppositsionin johtajia vastaan ja kehottaa kaikkia työläisiä, jotka ennen ovat olleet suosiollisia tälle oppositsioniliikkeelle, luopumaan siitä avoimesti ja perinpohjaisesti."

Puolueen keskuskomitea hyväksyy K. I:n keskuskomitean kannan asian suhteen ja luottaa siihen, että jokainen puolueen jäsen asettuu K. I:n ja puolueen linjalle, taisteluun niitä vastaan, jotka edelleenkin edustavat trotskilaisuutta puolueessa tai ulkopuolella.

Asiasta on myös tiedotettu piirikomiteoille ja keskuskomitea uskoo, että nämä tulevat puolustamaan puolueen eheyttä kommunistisella tarmokkuudella.

Koronkiskurien "internationale"

Punainen Karjala kirjoittaa:

Nykyisin on alkanut vielä yksi omalaatuisensa "internatsionaale" toimintansa: tsaarin lainojen haltijat ovat Lontoossa muodostaneet kansainvälisen komitean vaatimustensa tukemiseksi. Meidän hallituksemme on monta kertaa selittänyt, että se katsoo itsensä vapaaksi tsaarin sitoumuksista, ja että se on valmis keskusteluihin entisen tsaarin-Venäjän valtiovelkain osittaisesta tunnustamisesta ainoastaan vapaaehtoisen sopimuksen muodossa ja määrätyillä ehdoilla. Ensimäinen ehto on se, että kapitalistiset valtiot keskinäisesti tunnustavat, mikäli ovat ottaneet vuosina 1918—21 sotilas-interventsioneihin, Neuvostoliiton oikeuden saada korvauksen hävityksistä ja muista vahingoista, mitä maahanhyökkääjät silloin aiheuttivat. Toinen ehto on se, että sellaisesta sopimuksesta on oleva välitöntä hyötyä Neuvostoliiton kansantaloudelle sillä tavalla, että Neuvostoliitolle annetaan edullista ulkomaista luottoa.

Tsaarin lainan haltioille ovat hyvin tunnetut nämä neuvostohallituksen ehdot, vaikkapa vain puolentoista vuotta sitten Neuvostoliiton silloisen Ranskan lähettilään Rakovskin ilmoituksista. Mutta jos kansainväliset koronkiskurit pitävät parempana asiallisen keskustelun asemesta muodostaa Neuvostoliittoa kohtaan vihamielisen "internatsionaalen" niin se on heidän asiansa. Kaikessa kapitalistisessa liikemiesominaisuudessaan ovat he useamman kerran Neuvostoliittoon nähden rakentaneet valheellisia laskelmia, milloin luottaen valkoisiin kenraaleihin, milloin sotilas-interventsiooniin, milloin saartoon, ja joka kerta vetivät lyhemmän korren. Tämä heidän "internatsionaalensa" on oleva yksi lyhyt korsi lisää.

Saksa on ainoa maa, jonka kanssa me olemme aikoinansa vapaaehtoisesti sopineet ja päättäneet kysymyksen ennen vallankumousta olleiden aikojen laskuista. V. 1922 (Rapallossa) Neuvostoliiton ja Saksan välillä solmitun sopimuksen mukaan kieltäytyi kumpainenkin kaikista vanhoista rahavaatimuksista toinen toisensa suhteen.

Sentakia ansaitsi erikoista huomiota se tosiasia, että saksalaisetkin pankkiirit, joilla on hallussaan tsaarin lainapapereita ovat yhtyneet Lontoon "koronkiskurien internatsionaalen" kantaan ja myöskin esittäneet vaatimuksensa. Jopa muutamat saksalaiset porvarilehdetkin pitävät suurena virheenä sen, että saksalaiset pankkiirit ovat liittyneet Lontoon "internatsionaaleen". Nuo lehdet lausuvat, että saksalaiselle pääomalle olisi paljon edullisempi laajentaa liikesuhteitaan nopeasti kehittyvän Neuvostoliiton sosialistisen talouden kanssa kuin pyrkiä palauttamaan ennen vallankumousta olleet rahavaatimukset, jotka ovat jo Saksaan nähden (Rapallon) sopimuksella järjestetyt. Sanotut lehdet vetoavat erään Amerikan suurimman kapitalistisen liikkeen "Sähkö-Keskusyhtiön" esimerkkiin, joka liike on vapaaehtoisesti ja täydellisesti kieltäytynyt kaikista korvausvaatimuksista neuvostovallan Venäjällä natsionalisoimiin liikkeisiin nähden, pitäen eläviä kauppoja parempana kun kuolleita vaatimuksia. "Säkö-Keskusyhtiön" meidän kanssamme solmiama sopimus antaa Neuvostoliitolle sähkövarusteitten ostamista varten luottoa 5 vuodeksi 26 miljoonan dollarin edestä (52 milj. rpl.), jolloin kaikki tämän yhtiön vanhat saatavat Venäjältä selitetään poistetuksi.

Tämä sopimus amerikalaisen yhtiön kanssa juuri sillä hetkellä, jolloin europalaiset pankkiirit ovat uudelleen nostaneet melun ennen sotaa olleista lainoista on ulkomaalaisten lehtien mielestä "rintaman murtamista".

Amerikalaiset antavat luottoa neuvostohallitukselle siitä huolimatta, että neuvostohallitus kieltäytyi maksamasta tsaarin velkoja. Amerikan kapitalistit tietävät, että Neuvostoliitto täyttää aina sitoumuksensa säännöllisesti. Liikesuhteitten ja varsinkin luottosuhteitten kehittyminen Neuvostoliiton välillä ei ennusta mitään hyvää "koronkiskurien internatsionaalen" juonille.

Naisten osasto

Työläisnaisten asema Kiinassa

Kotimaisen teollisuuden kehittymisestä ja ulkomaalaisen teollisuus- ja kauppapääoman kasvavasta tunkeutumisesta Kiinaan, seuraa yhä lisääntyvä naistyövoiman käyttö teollisuudessa. Erittäinkin kutoma- ja tupakkateollisuudessa lisääntyy naistyövoiman käyttö huomattavasti.

Neljäkymmentä prosenttia kaikista teollisuustyöläisistä Kiinassa on naisia. Vuonna 1926 oli 50,000:sta kotimaisissa pumpuli- ja silkkitehtaissa työskentelevistä työläisistä 40% naisia, kun taas ulkomaalaisten omistamissa laitoksissa, mitkä ovat teknillisesti paremmin varustetut, oli 70—80% naisia. Kantonissa löytyy suuri luku tehtaita missä työskentelee yksinomaan naisia ja lapsia.

Naistyöläisten asema Kiinassa on melkolailla alhaisempi kuin Europan ja Amerikan kapitalistisissa maissa. Se on paljon alhaisempi Kiinan miestyöläisten asemaa; se on alhaisempi Kiinassa vallitsevain erikoisten poliittisen ja kulttuurisen takapajuisuuden takia, halvan ja liian paljon työvoiman takia, ja sen räikeän riiston takia, mitä ulkomaalainen ja kotimainen kapitaali harjoittaa työläisiä kohtaan.

Kiinan naistyöläinen ei tunne lepoa. Hän työskentelee vuoden ympäri yötä päivää. Joissakin Kiinan maakunnissa on työläisten taholta tehty yrityksiä saada käytäntöön työtätekeville miehille ja naisille juhlapäivä niinä päivinä, kun vietetään kiinalaisten uuttavuotta, mikä tavallisesti kestää seitsemästä kymmeneen päivään. Tätä kuitenkaan ei vielä ole saatu toteutumaan.

Työläisnaisen työpäivä uudemmanaikaisissa tehtaissa on 12—14:sta tuntiin, ja vähemmän nykyaikaisissa tehtaissa aina 16:sta tuntiin. Näissä tehtaissa, missä nainen todellisuudessa on kuin osa koneistosta, ilman ruokailulomaakaan. tulee 12 tunnin työpäivä enemmän sietämättömäksi kuin 16 tunnin työpäivä alkuperäisemmällä asteella olevissa tehtaissa tai kotiteollisuudessa. Viimemainituissa on työ vähemmän jännitettyä ja naiset voivat ottaa lyhykäisiä ruoka- ja lepohetkiä työnsä lomassa.

Kaikissa tehtaissa, olivatpa ne kotoisen tai ulkomaisen kapitaalin omistamia, sallitaan naisten ja lasten yötyötä.

Vuoden 1925 jälkeen ovat Kiinan ammattiuniot ylläpitäneet voimakasta taistelua lyhempien työpäivien aikaansaamiseksi, mutta heidän vaatimuksilleen on annettu hyvin vähän huomiota, ja naiset ja lapset ovat usein joutuneet työskentelemään pitempiä työpäiviä kuin miehet ja olemaan työnjohtajain alituisen silmälläpidon alaisena. Sattukoonpa työskentelevä nainen tai lapsi torkahtamaan hetkeksi tai väsymyksestä tai sairastumisesta hiukan työssään herpaantumaan, niin heti lankeaa työnjohtajan piiskä tuon onnettoman selkään ja karkea ääni ärjäsee sakkomääräyksen.

Terveydelliseltä kannalta katsottuna on tilanne tehtaissa hirvittävä. Amerikalainen sanomalehtinainen, Agatha Harrison täten kertoo, käynnistään brittiläisessä pumpulimyllyssä Shanghaissa v. 1923: "Satoja työläisnaisia ja lapsia hoiti kehruukoneita. Oli kello kolme aamulla. Jotkut heistä nukahtivat työnsä ääreen seisoalleen pelkästä väsymyksestä. Työskentelevän äitien lapset kyyristelivät äitiensä läheisyydessä. Omin silmin näin kuinka kone repi erään lapsen jalan, lapsi kuoli paikalleen verenvuodosta, ilman minkäänlaista lääkärinhoitoa." Silkinkehruumyllyissä Shanghaissa naiset työskentelevät ilmanvaihtoa vailla olevissa pätseissä, kuumassa kosteassa ilmassa, mikä on niin vahingoittavaa heidän terveydelleen, että naiset jotka näissä tehtaissa työskentelevät voidaan tuntea heille ominaisen kalpeutensa ja surkastuneen ulkonäkönsä kautta.

Työskentelevät äiditkään eivät saa mitään vapautuksia. Raskauden tilassa oleva nainen käy työssä viimeiseen hetkeen saakka. Usein he synnyttävät koneensa ääressä, jatkaen työtään heti lapsen synnyttyä. Lapsi joko sidotaan selkään tai asetetaan pieneen koriin koneen viereen vanhempain veljien ja sisarien tavallisesti seisoessa ääressä. Tehtaissa näkee työskentelevän äitien imettävän lastaan keskeyttämättä työtään.

Muutamissa Kiinan maakunnissa on jatkuvain lakkojen avulla, saatu aikaan yhden tai kahden viikon loma työläisnaisille synnytyksen jälkeen; naiset siitä huolimatta eivät käyttäneet tätä hyväkseen. Lomalle jääneen työläisnaisen paikan kun voi joku tuhansista tehtaan ulkopuolella odottavista työttömistä naisista heti täyttää.

Samalla kun he työskentelevät näin sietämättömissä työoloissa, saavat Kiinan työläiset surkean alhaista palkkaa, ja naiset vain kaksikolmattaosaa tai puoli miesten palkasta.

Kantonissa, v. 1927, oli yleinen miestyöläisen alin palkkataksa kuukaudelta kahdeksan meksikolaista dollaria ja ylin palkka $25.50, kk., kun taasen naisen alin palkka oli $7 ja ylin $15.36. Mitään palkkaa ei työläisille makseta sairauden aikana.

Muissa kutomokeskuksissa työläisnainen ei tavallisesti saa enempää kuin 15 sentiä päivältä. Anglo-American tupakkakomppanian tehtaissa naispakkaajat ansaitsevat päivittäin 25—40 senttiin ja tulitikkutehtaissa noin 20 sentiä päivältä.

Tientsin tehtaissa ovat seuraavat päiväpalkat työläisnaisille, voimassa (tämä arvio koskee kahdessakymmenessäviidessä tehtaassa työskentelevää 6,357:n suuruista työläisnaisten lukua):

40:stä—50:een senttiin (meksikolaisessa rahassa)	3,022
Tilapäistyöläiset: —	
Alle 20 c päivä	1,553
20c—40c päivä	50
40c — 50c päivä	..
Vakituistyöläiset: —	
Alle 20c päivä	200
20c — 40c päivä	2,532
Yht. alle 20c päivä	1,753
Yht. 20c — 40c päivä	2,582
Yht. 40c — 50c päivä	3,022

Siis enemmistö satunnaistyöläisistä ansaitsee ainoastaan 20 c päivässä, kun taas vakituiset työläiset eivät ansaitse enempää kuin 50 c päivässä. Kaikenkaikkiaan Kiinassa työläisnaisen ansion keskiarvo ei ole enemmän kuin 6—10 Kiinan dollaria kuukaudessa, tuskin riittävä edes puolinälkäistä elämää yllä pitämään.

Etelä-Kiinan suurimmissa kaupungeissa työläisnaisen ruokajärjestelmään kuuluu riisi. Soppaa kaksi kertaa päivässä ja keitettyä riisiä kerran päivässä. Keski- ja pohjois-Kiinassa, missä riisi on melkoisesti kalliimpaa, käytetään sen sijasta papuja, maissia, vehnää ja jauhoista ja vedestä keitettyä velliä.

Työläisnaisen ansiot eivät salli uudesta tavarasta tehtyjen vaatteiden ostamista; työläisnainen käy tavallisesti käytettyjen tavarain kaupasta ostetuissa ryysyissä. Tällaisia kauppoja löytyykin yltyleensä Kiinan teollisuuskeskuksissa.

Kutomotyöläisen perheen keskinkertaiset ansiot, jos vähintäin kaksi henkeä perheestä työskentelee tehtaassa, eivät nouse enempään kuin 12:sta Kiinan dollariin kuukaudessa. Samalla kuitenkin, ammattiunoiden v. 1926 tekemien laskelmien mukaan, välttämätön elämisen alin arvio neljän hengen työläisperhettä kohden, Hankowissa, oli vähintäin 28.46 Kiinan dollaria. Siis teollisuustyöläisen perhe ansaitsee ainoastaan 50% välttämättömästä elämisen minimiarvosta. Työläisnaisen asema on vieläkin surullisempi, sillä tuskin koskaan saa hän kaikkea palkastaan.

Kiinan teollisuuslaitoksissa, niin kotimaisissa kuin ulkomaalaisissakin, on sakkosysteemi laajalti käytännössä. Sakkoa annetaan jos jää pois työstä, tarkkaavaisuuden puutteesta, jos puhuu työtovereilleen, tai jos nauraa työskennellessään. Shantung-maakunnassa, silkinkehruumyllyissä, on 33 erilajia sakkoja: Kuuden minuutin myöhästymisestä annetaan 10c sakkoa naiselle, samoin 10c jos peseytyy ilman lupaa, tai jos pysähtyy koneessa. Työskentelevä nainen usein joutuu menettämään puolet ansiostaan sakoissa. Sellaisetkaan tapaukset, että hänelle ei jää mitään palkkaa, eivät ole harvinaisia.

Paitsi sakkoja, on olemassa myöskin jonkunlaisia takausjärjestelmiä. Näillä työnantajat turvaavat itsensä näpistelemisten ja kömpelön tai epätarkan työn suorittamisen varalta. Tämä takaus merkitsee kolmen viikon palkan sisäänvetoa, ja sitä että todellisuudessa ei nainen saa sitä milloinkaan takaisin.

Kiinan työläisnainen on vielä päällysmiesten ja työntarkastajain mielivallan alainen. Nämä päällysmiehet pieksävät naisia ja määräilevät ruumiillista rangaistusta pienimmistäkin rikoksista, ja yleensä kohtelevat heitä omaisuutenaan. Onpa sattunut tapauksia, että asestettu päällysmies on surmannut naisia. Ulkomaalaisten omistamissa laitoksissa myöskin kärsivät naiset päällysmiesten taholta raakaa kohtelua. Piiska ei ole milloinkaan syrjässä. V. 1926 etelä-Kiinan silkinkehruumyllyssä tapahtuneen lakon aikana ampui päällysmies työläisnaisen, jonka työläiset olivat valinneet viemään heidän 20% palkankorotusvaatimusta hallituskunnalle.

Työläisnaisten kurjat olot Kiinassa eivät lopu ennenkuin Kiinan työläiset ja talonpojat yhdessä tekevät lopun kotimaisen ja ulkomaalaisen kapitalismin vallasta.

Suomennos "The Woman Worker"ista.

Onko nainen esteenä luokkataistelulle?

"Onko nainen esteenä luokkataistelulle?" Sanotaan, että vaitiolo on myöntymisen merkki, ja siis tuntuu siltä kuin me hiljaisesti mielissämme myöntäisimme olevamme esteenä luokkataistelulle. Jarrutamme miestemme mukanaoloa, valittelemalla iltojen ikävyyttä ja töiden paljoutta ynnä lastenhoitoa, uskaltamatta yhtään irtautua siitä kotoisesta kaavamaisuudesta, johon perheenäiti jo vuosikymmenet on ollut sidottu.

Kun miehemme luokkataistelun pyörteissä joutuvat viettämään iltansa, tapahtuu se koko työväenluokan hyväksi ja annammehan me tavallaan sille hyväksymisemme, mutta emme useissa tapauksissa kuitenkaan jaksa tarpeeksi kohota oman niin paljon itsekkään minämme yläpuolelle, että vaikenemalla sivuuttaisimme "yksin olemisen", lapsien hoidon y.m. samantapaisen. Tarkistakaamme jokainen omaa minäämme, että olenkohan se juuri minä, jonka takia eräs miestoveri kerran tuon kysymyksen asetti. Paljon, paljon on työläisnaisia vielä järjestöjen ulkopuolella, ja heille tahtoisin esittää seuraavan, että etköhän hyvä toveri voisi järjestää aikaasi niin, että voisit ottaa osaa oman luokkasi pyrkimyksiin kuulumalla työväenluokan riveihin. Kun sinulla useinkin on syynä vaan lapset, niin neuvoisin, että opeta pikku proletaaria siellä kotona luottamaan itseensä, selitä heille, että se on yhteinen etu joka sinua kutsuu, ja jos ovat niin pieniä etteivät vielä ymmärrä puhettasi, niin käytä joskus "diktatuurivaltaasi" jättämällä heidät yksin pariksi tunniksi, minkä viivyt poissa. Niin ollen työläisenkin lapsi karaistuisi ottamaan vastaan elämää semmoisena kuin se on, eikä luottamaan liiaksi äitiinsä. Mekin työläiset otamme lasten kasvatuksen liiaksi tunne-elämän pohjalta, ja niin ollen olemme tulleet siihen, ettei uskalleta jättää lapsia yksin, tai edes isompien lasten seuraan silloin kun meidän tarvitsisi mennä johonkin kokoukseen. Vaikka lapset usein päivisin saavat aina 2—3 vuotisista lähtien olla pihoissa ja kaduillakin ilman äidin valvovaa silmää. Siksipä tuntuukin turhalta hemmoitella heitä iltasin, miksi matkia porvarien kasvatustapoja, meidänhän on kasvatettava lapsemme taistelijoiksi eikä tyhjännaukujiksi, jotka heti kun äiti sulkee oven perässään, huutavat niin että tuo äitipoloinen pelästyneenä kääntyy takaisin palvomaan pienoistaan, samalla jättäen ehkä tärkeänkin tehtävän täyttämättä.

Työläisnainen, sinulla jos kellä, on velvollisuuksia, sinun täytyy olla miehellesi rohkea toveri lapsillesi hellä äiti, mutta samalla sinun olisi myöskin tunnettava luokkasi kärsimykset, otettava osaa sen taisteluihin, vaikkapa sitten joskus syrjäyttämällä lapsiasi kohtaan tuntemasi tunteetkin. Sillä taistelu kutsuu ja se kutsuu myöskin niitä, jotka ovat ulkopuolella luokkataistelun. Kuule punalipun ääntä sen tuulessa hulmutessa ja samalla sen viittoessa tietä päämäärään, johon me kaikki pyrimme, uuden, paremman yhteiskunnan luomiseen. — Aino.

Poliittiset vainot Virossa

Valtio on luokkasorron välikappale. Se on koneisto, jonka avulla määrätty yhteiskuntaluokka sortaa toisia luokkia. Valtiovallan avulla harjoitettu sorto voi olla toisinaan hyvinkin verhottua, toisinaan häikäilemätöntä ja raakaa. Aina sitämukaa, millaiset ovat olosuhteet kysymyksessäolevassa maassa, millainen on hallitsevan luokan sivistystaso, ja ennenkaikkea, millainen on sen pyrkimys ja päämäärä.

Porvaristo, joka nykyisin käyttää valtiovaltaa hyväkseen melkein kaikkialla muualla paitsi Neuvostoliitossa, on riistänyt tämän vallan edeltäjältänsä, aatelistolta, joka ei enää kyennyt pitämään porvaristoa valtansa alla. Mutta porvaristo ei millään tavalla ole pyrkinyt hävittämään valtiovallan luokkaluonnetta. Se on päinvastoin käsittänyt valtion harjoittaman sorron ikuiseksi välttämättömyydeksi ja koettanut kaikkialla toimia vain siten, että valtiovalta pysyisi aina porvariston käsissä. Porvaristo on aina yrittänyt murskata vastustajansa raakuudellaan ja häikäilemättömällä sorrolla. Tämä on kansainvälinen piirre porvariston vallankäytössä.

Mutta luokkasorto ei sittenkään ole yhtä raakaa ja häikäilemätöntä kaikissa porvarivaltioissa. Siihen vaikuttavat monet syyt. Pääsyy on kuitenkin se, miten luja on valtaa käyttävän porvariston asema. Jos jonkin maan porvaristo on heikko, jos sen vallan perusteet horjuvat, niin on sen maan porvaristokin raaempaa kuin maan, jossa porvariston asema on suhteellisesti vakava. Porvaristo, joka tuntee valtansa horjuvan, muuttuu villipedoksi.

Pieni Viro, jonka kanssa Suomen porvaristo elää läheisissä ystävyysl suhteissa, on maa, jossa porvaristo tuntee itsensä heikoksi. Tämän maan taloudellinen asema on äärimäisen epävakainen. Tsaarivenäjä, jonka yhteydessä Viro eli vielä kymmenkunta vuotta sitten, piti huolen siitä, että tuon pienen maan talous pysyisi takapajulla. Kun Venäjällä tapahtui vallankumous, onnistui Viron porvariston siepata valta ja julistautua itsenäiseksi. Mutta maan talouden nostamiseen Viron porvaristo oli kyvytön. Se suhtautui alusta alkaen vihamielisesti tsarismin tilalle muodostuneeseen Neuvostoliittoon, riisti siten itseltään voimakkaan taloudellisen tuen ja heittäytyi täydelleen läntisen imperialismin syliin. Virosta on täten "itsenäisyytensä" aikana tullut melkein täydellisesti Englannin vasallivaltio. Sekä taloudellisesti että poliittisesti Viro kulkee Englannin kapitalisimin talutusnuorassa, on englantilaisten kapitalistien riistettävänä.

Tämä vaikuttaa turmiollisesti maan olosuhteisiin. Työväen ja talonpoikien asema pysyy jatkuvasti huonona. Rikollisuus leviää maan väestön keskuudessa aivan samoin kuin Suomessakin. Mutta toiselta puolen kasvaa myös taistelukykyisen työväestön ja talonpoikaisluokan suuttumus maan porvaristoa kohtaan. Vallankumouksellinen henki kasvaa joukkojen keskuudessa. Porvariston asema käy erittäin vaaralliseksi.

Ja Viron porvaristo, joka ei tahdo vetäytyä pois imperialismin vaikutuspiiristä, näkee vain yhden keinon asemiensa lujittamiseksi. Se on entistä ankarampi terrori. Tähän asti on rikollisia ja Viron työväenluokan vapaustaistelijoita tapettu tsaarinaikuisen lain mukaan. Mutta nyt on Viron porvaristo hyväksynyt uuden tappolain. Sen mukaan toimitetaan kuolemanrangaistukset Virossa hirttämällä ja myrkyttämällä. Ja tätä lakia sovellutetaan naisiinkin, mitä ei tehty edes tsaristisella Venäjällä.

Tämän lain raakuuden kuvaamiseksi ei tarvitse tuhlata sanoja. Hyväksymällä tämän lain on Viron porvaristo osoittanut olevansa epätoivoisessa asemassa. Kysymyksessä oleva laki ei ole ainoastaan raakuuden, vaan myös pelkuruuden ja epätoivon merkki. Viron porvaristolla ei ole enää mitään päämäärää. Maansa työväenluokan kasvoista se näkee jo oman kuolemantuomionsa. Siksi se on epätoivossa. Siksi se säätää murhalakeja. Ja siksi se suistuu ennemmin kuin monen muun maan porvaristo.

Rajakaupunkien uutisia

VENÄJÄN VALLANKUMOUKSEN MUISTOJUHLA

Kaupungin keskuskomitean järjestämä Venäjän vallankumouksen muistojuhla sunnuntaina 11 p. t.k. onnistui erinomaisesti. Regent-teatteri jossa on 500 istumatilaa oli ääriään myöten täynnä. Ohjelmakin oli ensiluokkainen joten tuli suuri vahinko niille jotka tulivat liian myöhään päästäkseen sisään. On sentähden hyvä panna muistiin, että seuraavalla kerralla kun keskuskomitea yleisiä juhlia järjestää tiedetään tulla paikalle hiukan ennen määräaikaa. Se on ainoa keino jolla voidaan säästyä sellaisista ikävyyksistä kun nyt monelle sattui.

KUNNALLISVAALEIHIN VALMISTAUDUTAAN

Kaupungin keskuskomitea on kutsunut kaikkien työväen järjestöjen edustajat yhteisrintamakonferenssiin, jonka tarkoituksena on muovailla yhteinen ohjelma jonka perusteella voitaisiin käydä vaalitaisteluun. Tällä kertaa otetaan osaa ainoastaan Ford Cityn kunnallisvaaleihin jossa koetetaan saada meidän listaltamme valittua yksi henkilö valtuustoon ja yksi kouluhallitukseen. Saa sitte nähdä miten käy, mutta mahdollisuudet kuitenkin on hyvät, sillä Ford Cityn asujamiston muodostaa yksinomaan työläiset. Luokkatietoisten työläisten tehtävänä on johdattaa näitten suurten työläismassojen mielipiteet tukemaan työläisten omia ehdokkaita.

SUOMALAISTEN PUOLUEJÄSENTEN KOKOUS

Kommunistipuolueeseen kuuluvien suomalaisten jäsenten yleinen kokous on sunnuntaina 2 p. jouluk. alkaen klo 7 ip. Tämä kokous on merkitykseltään niin tärkeä, että kukaan puoluejäsen ei saa sitä sivuuttaa. Solujen jäsenkirjurit ovat myöskin saapuvilla ja ottavat vastaan uusia jäseniä. Silloin on jokaisella jolle työväenluokan asia on kallis tilaisuus liittyä kommunistipuolueeseen jäseneksi ja siten osaltaan auttaa työväenluokan vapaustaistelua. — Joku.

Sault Ste. Marien uutisia

S. J. OSASTON KOKOUKSESSA

joka pidettiin t.k. 18 pnä, keskusteltiin ja päätettiin monista tärkeistä asioista. M.m. valittiin joulujuhlakomitea, joka yhdessä alaosastojen kanssa valmistaa nämä juhlat. Myöskin päätettiin ruveta pitämään yhteisiä konsertti-iltamia ukrainalaisten tovereitten kanssa; valittiin komitea joka huolehtii näistä iltamista. Osastomme toiminta on ollut oikein vilkasta tämän syksyn aikana, vaikka suurin osa jäseniämme onkin metsissä ja mikä missäkin työn haussa.

NÄYTELMÄKOMITEA

myös harjoittelee tulisella kiireellä joulukappaleita. Silloin onkin taas paljon uutta nähtävää ja kuulemista talollamme.

NUORISO-OSASTON TOIMINTA

on vilkasta nyt. Kokouksia on pidetty säännöllisesti ja osanotto on ollut kiitettävää ja ottavat innolla osaa toimintaan.

Viime kokouksessa päätimme pitää tanssit jouluk. 6 pnä. Silloin taas tulee jotain erikoista. Muistakaa saapua suurilukuisina virkistämään itseänne. Ja joulun aikana päätimme näytellä kappaleen. Päätimme myöskin maksaa puolet, $20.00, nuorisoagitatsionirahastoon ja puhujien matkakuluihin.

Keskusteltiin ja päätettiin nyt tästä lähtien ruveta kehittämään itseämme henkisestikin, ettemme toimi ainoastaan vaan huvipuolen vuoksi. Ensiksi nyt valittiin nelihenkinen komitea (meidän viime kesäiset nuorisokurssilaiset). He selostavat miksi nuoriso-osastoja on olemassa, ja minkätähden me toimimme siinä y.m. asioista. Tästä jo huomaa, että nuorisossakin alkaa kasvaa tiedon halu. Sillä tavalla nuoret, riittäköön innostusta vaan!

PALVELIJATAR-YHDISTYS

toimii myöskin. Heillä on ollut kokouksia joka torstai. Toveritar Lievonen Sudburysta kävi täällä neuvomassa

Työmiehen Joulu 1928

Amerikan suomalaisten vuotuisessa kirjallisuudessa on TYÖMIEHEN JOULU ottanut johtoaseman syystä että:

1) Sen avustajina ovat Amerikan suomalaisten tunnetuimmat, etevimmät ja suosituimmat kynämiehet — ja naiset.

2) Että kirjotukset TYÖMIEHEN JOULUUN pääsevät ainoastaan ansiosta, olkoon kirjottajalla entistä kirjailijanimeä tai ei — että uusia alkaviakaan kykyjä ei kohtaa toimituksellinen kiinanmuuri;

3) Sen kuvitus on alkuperäinen — ei lainattua, syystä, että TYÖMIEHEN JOULUA kustantavalla liitolla on parhaat taiteilijat palveluksessaan;

4) Sen kustantamisessa ei olla kitsaita, koettamalla täyttää julkaisu köykäisemmällä sisällöllä niin kirjotuksiin kuin kuviinkin nähden, syystä, että sen PAINOS ON OLOIHIN KATSOEN SUURI — suurempi kuin kaikkien muiden joulujulkaisujen, olkoot ne minkä nimisiä tai värisiä, YHTEENSÄ;

5) Ja että sen hinta 30 senttiä on halpa, taaten sille vuosittain suuren kysynnän niin teollisuus- kuin maatyöläistenkin keskuudessa.

VIIME VUONNA SUURI PAINOS LEVITETTIIN VIIMEISTÄ KAPPALETTA MYÖTEN.

Asiamiehet voivat jo lähettää TYÖMIEHEN JOULULLE tilauksiaan. Julkaisua valmistetaan parhaillaan.

——Hinta vain 30 senttiä——

TILAUSKAAVAKE

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Lähettäkää .... kpl. TYÖMIEHEN JOULUA, hinta 30c kpl.

Asiamies ....

Osote ....

....

kaavakkeen leikata ja tilata omalle ja muidenkin varalle. Raha (Jos paikkakunnallanne ei ole asiamiestä, kuka tahansa voi tulee seurata tilausta. Asiamiespalkkiota voi pidättää vähintäin 5 kpl. tilauksesta 20 pros.

Työläisen Taskukalenteri on saatavana

Kuten on jo ennemmin ilmotettu, on Työläisen Taskukalenteria nyt saatavissa Vapauden kirjakaupasta. Hinta 30 senttiä. Tilatkaa heti. — Toveruudella

Box 69 VAPAUS Sudbury Ont.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland, Room 918

1410 Stanley Street, Montreal. (Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO, pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L. Copper Cliff, Ont.

---

ja innostamassa ja tytöt ottivatkin neuvosta vaarin. Nyt he toimii ohjelmailtaman torstaina t.k. 28 pnä. Silloin on ohjelmaa ja kappale. Muistetaampa mennä katsomaan ja kuulemaan tyttöjä. Huom! — Tämä iltama on torstaina iltapäivällä klo 4.

NAISJAOSTOMME

toimii hyvin innokkaasti. Se on toimeenpannut useampia iltamia ja kokoukset on säännöllisesti joka toinen maanantai-ilta klo 8. Osanotto kokouksiin on ollut suurilukuinen. Tervetuloa kokouksiin! — Mukana oleva.

Ft. Williamin uutisia

NAISTEN TOIMINTA

Naisosaston kokous oli 15 päivä marraskuuta. Päätettiin pitää ohjelmailtamat puolustusliiton hyväksi. Päätettiin pyytää Sanna Kannastoa puhumaan tähän iltamaan. Ohjelmaa tulee olemaan siellä paljon, esimerkiksi kappale, lauluja, runoja ja paljon muuta hyvää ohjelmaa.

Ja vielä päätettiin pitää tanssit pohjois-Ontarion metsätyöläisten lakon avustamiseksi.

Ompelukerhon olemme myös perustaneet. Kaikki naiset innolla mukaan neulomaan.

Yksi uusi jäsen tuli, Anna Kulmala.

LÄÄKÄRIN VIKAA

Matti: — Tiedätkö mistä käteni paranee?

Pekka: — Mistä se sitten on kipeä?

Matti: — Ranteesta.

Pekka: — Kyllä se sitten ranteesta paraneekin.

SUOMESTA

PORVARISTO VARUSTAUTUU IHMISTAPPOON KAIKIN MAHDOLLISIN KEINOIN

Ilmasodan kehittämistä tarkoittavan eduskunnan toivomuksen mukaisesti on puolustusministeriö antanut asiantuntijalautakunnalle tehtäväksi

1) toimittaa tutkimuksen siitä, mille asteelle ilmavoimat, ottaen huomioon maan turvallisuuden ja taloudellisen kantokyvyn, olisi saatettava maan puolustustarvetta silmälläpitäen;

2) selvittää, voidaanko ja millä tavoin puolustuslaitoksen ilmavoimien kehittämisen yhteydessä ottaa huomioon ja edistää lentoliikenteen kehitystä maassa sekä miten lentoliikenteen kehitystä olisi ohjattava silmälläpitäen maan puolustuksen etua;

3) laatia selonteon ilmavoimien nykyisestä keskitasosta sekä perustellun yksityiskohtaisen ehdotuksen ilmavoimien kehitysohjelmaksi sitä varten tarvittavine määrärahoineen, ottaen samalla huomioon sen seikan, että useat muut puolustuslaitoksen perusmenot kysyvät samanaikaisesti melkoisia varoja;

4) toimittaa likimääräisen arvion ilmavoimien vuotuisista ylläpitokustannuksista sekä kehitysohjelman toteuttamisen aikana että sen jälkeen; ja

5) valmistaa ehdotuksen kehitysohjelman toteuttamista tarkoittavaksi lainsäädännöksi.

Tässä, kuten muissakin porvariston sotareklaameissa, on silmäänpistävää, että sotavarustelut koetetaan verhota sanalla "puolustus". Kysymyksessä on kuitenkin selvä sodanvarustelu, josta puolustusaikeet sanan täydellisessä merkityksessä ovat hyvin kaukana. Työtätekevät huomatkoot tämän.

SOSDEMIEN JA PORVARIEN HEIMOTUNTEET PYSYVÄT LÄMPÖISINÄ

Valtiovarainvaliokunta käsitteli m.m. Venäjän valkoisten pakolaisten avustamista koskevaa menoerää budjetissa. Kuten tiedetään, on valtion varoilla elätetty monia vuosia Venäjän valkoisia emigrantteja, joille joka vuosi valtion tulo- ja menoarviossa on ollut suuria summia. Näitä pakolaisia on käytetty oman maan työläisten etujen polkijoina pitkin maata. Valiokunnassa on esille tuotu esimerkkejä sellaisestakin, että näistä valtion apurahoista on maksettu avustusta silloinkin, kun pakolainen on ollut jonkun kapitalistin työssä.

Sosialistisen työväen ja pienviljelijäin edustajat ovat aina olleet jyrkästi tällaisia määrärahoja vastaan. Mutta porvarit ja nosket ovat aina jatkuvasti ottaneet määrärahan budjettiin. Tälläkin kertaa meikäläiset vaativat määrärahan poistettavaksi budjetista, mutta porvarit ja osa sosdemejä äänestivät tätä vaatimusta vastaan, joten heidän heimoveljensä ylläpitoon menee ensi vuonnakin 2 miljoonaa 700,000 markkaa.

Samaan aikaan saavat oman maan työläiset kärsiä työttömyyttä ja nälkää eikä heidän avustamisekseen ole minkäänlaisia apurahoja valtion budjetissa.

LAHDEN YLEISRADIOSTA TULLUT "SUSI"

On alkanut liikkua epäilyjä siitä, ettei juuri hiljattain rakennettu Lahden yleisradio vastaisikaan sille asetettuja vaatimuksia. Tehtiin huomioita, ettei radioaseman teho ole sopimuksien mukainen, jonka vuoksi on suoritettu pistokokeita. M.m. on todettu, että aseman modulatio on ollut ainoastaan 55 pros., kun taas rakennussopimuksessa edellytettiin 70 pros. Kun asemalla ei ole tehty mitään muutoksia, ei asema siis vastaanotettaessakaan vastannut asetettuja vaatimuksia.

Aseman valmistaja, Telefunken-yhtiö on ainoa, joka suoritti mittauksia silloin, kun asema vastaanotettiin. Telefunken-yhtiö ja Suomen posti- ja lennätinhallitus riensivät peruuttamaan mainitut jälkeenpäin suoritettujen pistokokeitten tulokset väittämällä, että ne olisi väärin suoritettu. Mutta kun sen jälkeen suoritetut kokeet antoivat jälleen saman tuoksen, oli lennätinhallitus pakotettu oikaisemaan peruutuksensa.

Tuntuu siis todennäköiseltä, että tämä miljooneja maksamaan tullut radioasema tulee valtiolle ja sen kautta veronmaksajille vielä sangen kalliiksi, kun sitä ryhdytään saattamaan tarkoitustaan vastaavaan kuntoon. Saksalainen yhtiö sitä tuskin ilmaiseksi suorittaa, sillä laitehan on vastaanotettu täysin kunnollisena.

Neuvostoliitosta

MAASEUDUN SÄHKÖISTÄMINEN

Neuvostoliitossa olevista yli 1,000 maaseudun sähköasemaa on suurin osa sellaisia, jotka eivät tuota tuloja sentähden, koska niiden sähkövoimaa käytetään enimmäkseen valaistukseen eikä teollisuustarkoituksiin.

Saattaakseen maaseudun sähköasemat vakavammille taloudellisille perusteille ryhtyy Glavelektro nyt suureen toimenpiteeseen. Kutsutaan koolle maaseudun sähköasemien johtajien kokous ensi vuoden toukokuussa Dubrovitsan (lähellä Podolskia) sähköistetyllä neuvostotilalla. Siellä valtion sähköteknillisen koeinstituutin osasto antaa laboratorioissaan ja sähkölaitteillaan ohjeita sähköaseman työntekijöille, kohottaen heidän ammattitaitoaan.

Kokouksen perustehtävänä on parantaa sähköasemain käyttöä ja laajentaa niiden sovelluttamista maatalouteen. Kokous ja kurssit kestävät 2 kuukautta.

ALKOHOLIVASTAINEN LIIKE

Alkoholinvastustusyhdistys Moskovassa on koonnut nimiä juopputtavastustavan lakiehdotuksen alle. 100,000 työläistä ja työläisnaista on jo allekirjoittanut tämän lakiehdotuksen.

Maaseudultakin on alkanut tulla allekirjoituksia lakiehdotukseen. Nishnij-Novgorodissa on 2,000 työläistä yhtynyt siihen. Lähiaikoina tullaan lakiehdotus käsittelemään kansankomissarien neuvostossa.

"KRASIN" UUDELLE NAPARETKELLE

Hallituksen arktinen komissia suunnittelee tutkimusretkikuntaa Pohjoismaalle. Retki tehdään jäänmurtaja "Krasinilla". Pohjoismaan löysi venäläinen napaseutujen tutkija Vilkitski v. 1912—15 jäänmurtaja "Taimyrilla" tekemällään tutkimusretkellä, eikä sitä ole vielä tähän asti ensinkään tutkittu. Komissia on hyväksynyt professori Samoilovitshin tutkimussuunnitelman. Retkikunta lähtee matkalle ensi keväänä.

9.5 MILJOONAA TALONPOIKAISTALOUTTA VAPAUTETTU MAATALOUSVEROSTA

Neuvostoliiton Tp. KK:n viime syksynä antaman manifestin mukaan piti maatalousverosta vapauttaa entisten lisäksi 10 pros. talonpoikaistalouksista. Raha-asiain kansankomisariaatista ilmotetaan, että manifestin määräystä on ylitetty, sillä kaikkiaan on entisten lisäksi vapautettu 14 pros.

Nykyään on Neuvostoliitossa yhteisestä maatalousverosta vapautettu 9,415,800 talonpoikaistaloutta, mikä on 38.1 pros. kaikista talonpoikaistalouksista.

TOIMENPITEITÄ NAISTEN ASEMAN PARANTAMISEKSI

Työläis- ja talonpoikaisnaisten ensimäisen edustajakokouksen 10-vuotispäivän johdosta on Neuvostoliiton Kansankomisarien neuvosto päättänyt avata joukon työtätekeväin naisten elämää parantavia laitoksia. Valistusasiain kansankomisariaatti on päättänyt luovuttaa 65,000 ruplaa lastenkenttien, lastentarhojen y.m. järjestämiseen. Terveysasiain kansankomisariaatin taholta tullaan avaamaan uusia synnytyslaitoksia, kätilöasemia ja lasten seimiä. Myöskin on päätetty lisätä stipendien lukua työläis- ja talonpoikaisnaisille erilaisiin kouluihin.

KAUKAASIAN NAISET JOHTAVILLA PAIKOILLA

Aserbeitshanin naisosasto on tehnyt yhteenvedon työskentelystä naisten keskuudessa 8 vuoden aikana. Tällä kertaa on Aserbeitshanin neuvostovallassa 6,000 työläis- ja talonpoikaisnaista neuvostojen jäseninä, 19 turkkilaisnaista on piirien tp. komiteoitten puheenjohtajana, 46 kihlakuntien tp. komiteoitten jäseninä ja 26 on heistä valittu neuvostollisen rakennustyön johtaville paikoille.

NEUVOSTOLIITTO ENSIMÄINEN POLTTOTURPEEN TUOTANNOSSA

Joku aika sitten on Lontoossa pidetty yleismaailmallinen polttoainekonferenssi, jossa oli esillä polttoaine- ja voimakysymys. Neuvostoliiton edustajiston taholta esitettiin kummassakin kysymyksessä yhteensä 12 selostusta. Polttoainekysymyksessä olivat neuvostoedustajiston esittämät selostukset polttoturpeen tuotannosta keskeisimmän huomion esineinä. Konferenssissa kävi selville, että Neuvostoliitto on ensimäisellä sijalla polttoturpeen tuotannossa.

Pikapiirtoja valtiokirkkojen vaiheista

Kaikkina aikoina on valtioissa ollut vallalla uskontolahkoja, jotka ovat olleet valta-asemassa toisiin uskontokuntiin nähden ennenkaikkea valtioiden antaman suosion ja mahtikeinojen turvin. Tämä tuki ja turva on aina ollut kiinteästi riippuvainen siitä hyödystä, jota valtiolla on ollut jonkun määrätyn uskonlahkon suosimisesta ja joka varsinkin keski- ja uudella ajalla oli ja on edelleenkin kaikissa niissä valtioissa, joissa valtiokirkko on olemassa, hyvin merkityksellinen valtion kannalta.

Valta-asemassa olevien uskonlahkojen yhteisenä tunnusmerkkinä kaikkina aikoina on ollut eri uskontoa tunnustaviin kohdistuva silmitön viha ja raivo jonka ilmenemismuodot ovat vain vaihdelleet. Suvaitsemattomuus uskon asioissa on valtiokirkoissa saavuttanut sellaisia muotoja aikojen kuluessa, että villi-ihmisten hirveimmätkin teot, nykyaikaisenkin mittapuun mukaan arvosteltuina, aivan kokonaan kalpenevat rinnastettuina valtiokirkkojen "vääräuskoisiin" kohdistamiin tekoihin.

Keskiajalla kaikissa Euroopan valtioissa valta-asemassa oleva katolinen kirkko, huomatessaan valta-asemansa horjuvan kehityksen mennessä eteenpäin niin, ettei kirkon valtiolle antama tuki enää vastannut ajan vaatimuksia, alkoi mitä häikäilemättömimmän taistelun valta-asemansa turvaamiseksi. Taistelutta ei se luovuttanut hituistakaan eduistaan eikä sallinut pienintäkään suvaitsevaisuutta uskon asioissa. Sehän olisi tietänyt sille ensikädessä juuri valtioiden tuen menettämistä ja samalla puhtaasti taloudellisten oikeuksien supistamista.

Minkälaatuisia sitten olivat kirkon käyttämät menettelytavat vääräoppisia vastaan? Niistä antaa selvän kuvan jesuiittain veljeskunnan valakaavan seuraava kohta.

"Edelleen minä lupaan ja vannon, että minä olen aina käyvä leppymätöntä taistelua salaista ja julkista, kaikkia protestantteja ja vapaamielisiä vastaan, hävittääkseni heidät maan päältä. Enkä minä ole tässä tarkoituksessa toimiessani katsova ikään, sukupuoleen taikka säätyyn, ja että minä olen valmis tilaisuuden tarjoutuessa hirttämään, polttamaan, tuhoamaan, elävältä nylkemään, silpomaan ja hautaamaan näitä kirottuja kerettiläisiä, halkaisemaan heidän naistensa vatsat ja kohdut ja murskaamaan heidän sikiöittensä päät muureja vastaan, jotta heidän kirottu sukunsa loppuisi. Että jollei tätä voi julkisesti tehdä, sitoudun minä salaisina keinoina käyttämään myrkkypikaria, kuristusnauhaa, tikaria taikka ampuma-asetta, milloin hyvänsä pyhä isä taikka Jesuksen seuran korkein päällikkö käskee".

Tämän valansa mukaisesti jesuiitat sitten toimivatkin ja kirkko antoi heidän toimilleen siunauksensa.

HARVINAINEN LEIKKAUS

Kievin kirurgisen yhdistyksen istunnossa on lääkäri Harshakov esittänyt sairaan, jolle on tehty hyvin mielenkiintoinen leikkaus. Muutamia vuosia sitten oli tämä sairas juonut jonkunlaista tuntematonta ainetta, josta oli tuloksena se, että hänen suolistonsa kasvoi yhteen muodostuen lopulta sellaiseksi, ettei se päästänyt edes liemi-ruokia. Ruoan kulkua varten oli sairaalle tehtävä reikä mahalaukkuun, jonka kautta hän sai liemi-ravintonsa 6 vuoden ajan. Lopulta valmisti lääkäri Horhakov sairaalle keinotekoisen ruokatorven, ottaen sitä varten nahan sairaan omasta rinnasta. Tuloksena oli, että 6 kuukauden kuluttua sairas parani ja alkoi syödä kaikenlaisia ruokia.

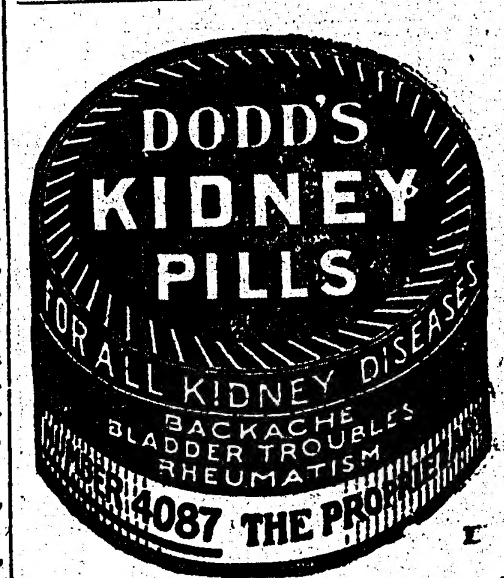

Yli kolmas osa, sadan vuoden, on Dodd's munuais pillerit ollut huomatuin lääke selän pakotukselle, reumatismille, virtsarakko vaivoille ja moneen muuhun kipuun, jonka on aikaansaanut huonot munuaiset. Saatavana kaikissa kaupoissa 50c laatikko tai 6 laatikkoa $2.50 tai tilaamalla suoraan The Dodds Medicine Company, Ltd., Toronto 2, Ont.

Halonen Canadan osuustoimintaliikkeestä

Yhdysvaltain Keskusosuuskunnan valistusosaston johtaja toveri Yrjö Halonen, joka tämän kuun alussa teki lyhyen luentomatkan Ontarion suomalaisen osuustoimintaväen keskuudessa, pysähtyen tällä matkallaan muun muassa Sudburyssa muutaman tunnin, on antanut toverilehti Työmiehen edustajalle haastattelutietoja tällä matkalla tekemistään havainnoista. Että mahdollisimman monella Canadan suomalaisella olisi mahdollisuus tutustua tämän ammattimiehen tekemiin havaintoihin tämän maan osuustoimintaliikkeestä, niin siksi julkaisemme tässä kokonaisuudessaan haastattelun, minkä Halonen on antanut Työmiehen "Haastattelijalle". — Toim.

Waukeganissa pidetyssä Amerikan Osuustoimintaliiton kongressissa tapasimme veljesedustajana canadalaisen osuustoimintamiehen George Keenin, joka m.m. väitti, että kuluttajien osuustoimintaliike siellä on voimakkaampaa, tarkoitamme suhteellisesti voimakkaampaa, kuin Yhdysvaltain puolella. Tämä Keen on muutoin se sama mies jonka kanssa Keskusosuuskunnan liikkeenhoitajalla Ronnin Eskelillä oli se kaksintaistelu — sanomalehtien palstoilla vain — vähän paremmin kuin vuosi sitten ja jota me, ainakin allekirjoitanut ja tri Warbasse, seurasimme suurella mielenkiinnolla. Tämä viimemainittu juttu nyt ei tosin kuulu varsinaiseen asiaan, mutta mainitsen sen vain tässä sivumennen.

Niinkuin sanottu, Keen ikäänkuin kehasi edustamansa maan osuustoimintaliikkeen voimakkuutta ja ikäänkuin vaistomaisesti kysyin itseltäni ovatkohan Canadan suomalaiset työläiset osuustoimintaliikkeen mukana. Tosin tiesin että äärimmäisessä lännessä, nimittäin Malkosaaressa, Sointulassa, on suomalaisilla hyvässä kunnossa oleva osuuskauppa, mutta siihenpä se tietoni Canadan suomalaisten osuustoiminnasta oikeastaan supistuukin.

Kun sain kuulla, että Keskusosuuskunnan "valistusministeri", Halonen, on juuri palannut matkalta Canadasta ja kun otaksuin että hän osuustoimintamiehenä on ennenkaikkea kiinnittänyt osuustoimintaliikkeeseen huomiota niin mitäpä muuta kuin päätin mennä ministeriä haastattelemaan ja siinä tarkoituksessa hinasin tämän tomumajani hänen konttoriinsa. Mutta Halonen ei ollut puheliaalla tuulella. Kun astuin konttoriin ja tapasin hänet istumassa Mongolian saunan korkuisen sanomalehtipinkan ääressä. Hän heitti minuun tutkivan katseen ja sanoi:

— Mitä sinä haluat?

— Haluan haastatella, vastasin, haluan tietoja canadalaisesta osuustoiminnasta ja erikoisesti suomalaisten pyrkimyksistä tällä alalla.

— Mene hiiteen haastatteluinesi, ärjäsi Halonen, minulla ei nyt ole aikaa lörpötellä sinun kanssasi.

En kuitenkaan antanut itseäni peloitella tuollaisella, vaan selitin, että en tietoja nyt oikeastaan itseni vuoksi halunnut, vaan että olen tässä ikäänkuin kansan edustajana, sillä parikymmentä tuhatta käsittävä lehteämme lukeva osuustoimintaväestö haluaa tutustua naapurimaan osuustoimintaliikkeeseen, joten ministeri on nyt vain niin hyvä ja selostaa ilman vikuroimisia mitä Canadaan kuuluu. Se naula veti.

Timminsin osuuskauppa.

— Matkustin suoraan Waukeganin kongressista Canadaan — alotti Halonen — matkan päämääränä ollen Ontarion pohjoisosassa oleva kaivoskämpikkö Timmins, jonne suomalaiset perustivat osuuskaupan noin kaksi vuotta sitten. Timminsin osuuskauppa on luultavasti pohjoisin osuuskauppa tällä mantereella. Vaikka sen perustivatkin suomalaiset työläiset on osuuskuntaan saatu jo suuret joukot muunkielisiäkin, etupäässä ukrainalaisia. Perustavia jäseniä oli 30, mutta nyt nousee jäsenluku jo neljäänsataan ja uusia työläiskuluttajia liittyy joka kuukausi.

Liikevaihto joka oli tietenkin alussa pientä on nyt jo pyöreissä luvuissa sanottuna 40,000 dollaria kuukaudessa. Saavutusta voidaan pitää hyvänä, ottaen huomioon sen seikan, että osuuskaupassa käsitellään vain ruokatarpeita, joskin suunnitelmana on laajentaa sitä muitakin tarvikkeita välittäväksi.

Mutta liikettä laajennetaan muutoinkin. Niinpä Timminsin osuuskaupan toimesta perustettiin hiljattain haaramyymälä S. Porcupine kaivosalueelle, jossa myöskin tehdään paikkakunnan oloihin nähden suurta liikettä.

Muutoin Timminsin osuuskaupassa samoin kuin South Porcupinessa olevassa haaraliikkeessäkin, vallitsi mitä parhain järjestys. Liikehuone on siisti ja puhtaus on hyvä....

— Käsitelläänkös siellä Keskusosuuskunnan tuotteita?, keskeytin.

— Käsitelläänpä tietenkin, varsinkin kahvia. Uskot tai et, mutta osuuskaupan akkunat Timminsissä olivat koristetut Punaisen Tähden kahvilla, joka sikäläisen kuluttajiston keskuudessa onkin saanut suuren suosion. Vaikeuksia tavarantilaamiseen nähden Keskusosuuskunnalta on, sillä tullit y.m. ovat esteenä, mutta siitä huolimatta ostaa Timminsin osuuskauppa tuotteitamme suhteellisesti enemmän kuin monet lähempänä olevat kaupat, niin että Timminsiä voi tässäkin suhteessa pitää hyvinkin esimerkkinä.

— Entäs osuustoimintaperiaatteet, ollaanko siellä puolueettomuuden kannalla vai miten?, jatkoin kyselyjä.

— Eipä ollakaan, selitti Halonen, päinvastoin Timminsin osuustoimintaväki on alusta alkaen käsittänyt sen seikan, että osuustoiminta on osa yleisestä työväenliikkeestä ja että kasvatustyötä on tehtävä siinä hengessä. Oikeastaan kasvatustyömatkoilla minäkin siellä kävin. Sunnuntaiksi, jolloin olin Timminsissä, oli järjestetty kaksikin kokousta, iltapäiväksi englanninkielinen ja illaksi suomenkielinen, joissa puhuin osuustoiminnasta molemmissa. Väkeä oli kummassakin kokouksessa haalin täydeltä, joka osoittaa että paikkakunnan väestössä on innostusta osuustoimintaliikettä kohtaan. Osuuskaupalla on myöskin toimiva valistuskomitea, joka järjestää osuustoiminnallisia iltamia ja tekee kasvatustyötä muutoinkin, m.m. levittämällä lehteämme Pyramid Builderia ja sikäläistä osuustoimintalehteä. Onpa kaupalla oma nyrkkilehtensäkin, jota jaetaan jäsenille ja jossa käsitellään paikallisia kysymyksiä.

Kävin myöskin South Porcupinessa, jossa pidettiin seuraavana tiistaina parikin kokousta, joissa niinikään puhuin. Samoin kävin Kirkland Lake nimisellä paikkakunnalla — kaivoskämpikkö sekin, jossa avataan parhaillaan uusia kaivantoja — jonne Timminsin osuuskauppa myöskin suunnittelee haaramyymälän perustamista.

Kirkland Lakella myöskin oli kokous jossa puhuin. Väkeä oli tuollaiseen pikkupaikkakuntaan verraten saapunut hyvin ja innostusta osuustoimintaan oli olemassa. Vakuuttivat sikäläiset osuuskunnan jäsenet, että osuuskaupan myynnit Kirkland Lakella tulevat jo heti alussa olemaan ainakin 10,000 dollaria kuukaudessa.

— Entäs kävitkö muualla Canadassa?

— Poikkesin kotimatkalla myöskin Sudburyssa, jossa pidettiin niinikään osuustoimintakokous, jossa myöskin puhuin. Sudburyssa on toistaiseksi vain osuutoiminnallinen maitoliike, joka on menestynyt hyvin. Parhaillaan puuhataan kuitenkin osuuskauppaa ja sille onkin hyvä maaperä. On kutakuinkin varmaa että kauppa avataan jo ensi kesänä, sillä ainakin suomalainen väestö näyttää siellä olevan myötämielistä osuusliikkeelle.

Sudburyssa muutoin ilmestyy Canadan suomalaisten työläisten äänenkannattaja "Vapaus", joka luonnollisestikin tekee voitavansa osuustoiminnallisten liikkeiden avustamiseksi ja pääasiassa "Vapauden" harjoittaman agitatsionin tuloksena se on kun sinne on jo saatu osuustoiminnallinen maitoliikekin.

Port Arthur ja Fort William.

— Sudburysta jatkoin matkaani kaksoiskaupunkeihin Port Arthuriin ja Fort Williamiin, selitti Halonen. Port Arthuriin perustettiin ensimäinen osuuskauppa jo hyvän joukon toistakymmentä vuotta sitten, silloin kun siellä ilmestyi "Työkansa" niminen työväenlehti. Osuustoimintaliikkeellä oli kuitenkin silloin vaikeutensa. Sitä ei niihin aikoihin kyetty vielä näkemään siinä valossa kuin nykyään. Osuustoimintaliikettä tuntevista toimitsijoista oli myöskin puute. Liikkeenhoitajiksi täytyi niihin aikoihin ottaa porvarillisissa liikkeissa kasvatuksensa saaneita miehiä, joissakin tapauksissa sellaisia jotka olivat itse "runnanneet" liikettä, mutta tehneet vararikon. Velkakauppa oli toinen painajainen. Liikettä tehtiin miltei kokonaan luotolla ja seuraukset olivat Canadassa niinkuin ne ovat kaikkialla muuallakin velkakaupasta, että suuri osa saatavista täytyi siirtää epävarmojen saatavien tilille. Nämä seikat aiheuttivat sen että Port Arthurissakin osuuskauppa hävisi.

Mutta uskoaan osuustoimintaliikkeen menestymiseen ei sikäläinen kuluttajaväestö menettänyt. Päinvastoin he päättivät yrittää uudelleen ja seurauksena on se, että Port Arthurissa on nyt osuuskauppa, jossa on useita satoja jäseniä ja jonka liikevaihto on yli 20,000 dollaria kuukaudessa. Kauppa näytti muutoin olevan erittäin siisti ja järjestys hyvä. Liikevaihto näyttää kuukausi kuukaudelta kasvavan. Sillä on oma talo ja liike on taloudellisesti hyvässä asemassa.

Kasvatustyötä ei ole myöskään unhoitettu. Ripeässä toiminnassa oleva osuuskaupan valistuskomitea huolehtii siitä, että osuustoiminnan periaatteet tulevat myöskin tunnetuiksi. Valistuskomitean toimesta levitetään paikkakunnalla osuustoimintalehtiä ja muuta kirjallisuutta, pannaan toimeen osuustoimintailtamia ja luentotilaisuuksia, jne.

Port Arthuriin ja Fort Williamiin puhataan yhteistä osuusmeijeriä parhaillaan. Useita kokouksia onkin jo pidetty ja ympäristön farmarit, jotka ovat melkein kaikki suomalaisia, ovat suosiollisia meijerihanketta kohtaan ja on enemmän kuin luultavaa, etä ensi keväänä saadaan meijeri käyttökuntoon.

— Mikä on käsityksesi yleisesti Canadan suomalaisten osuustoimintapuuhista, kysyin lopuksi.

— Käsitykseni on se — vastasi Halonen — että Canadan suomalaisilla tulee ennenpitkää olemaan osuustoimintaliike, joka sikäläiseen suomalaiseen asutukseen verraten vetelee vertoja meidän osuusliikkeellemme. Yhtenä hyvänä piirteenä canadalaisesta osuustoimintaväestä voin mainita, että he pyrkivät jatkuvasti yhteistoimintaan meidän kanssamme täällä ja siten välttävät monet niistä erehdyksistä ja virheistä mitä me Yhdysvalloissa alkuaikoina teimme.

Vaikeuksia tosin on vielä voitettavana. Yksi ja ehkäpä suurimpia vaikeuksia on vieläkin toimitsijain puute. Canadan suomalaisilla osuuskunnilla ei ole sellaista keskusjärjestöä kuin on meillä Keskusosuuskuntamme ja yksityiset kaupat eivät ole voineet ratkaista niitä probleemeja mitkä niillä ovat olleet ja edelleenkin ovat. Yksi sellainen on toimitsijoiden kasvattaminen. Toinen on ostovoimien yhdistäminen. Mutta Canadan suomalainen osuustoimintaväki käsittää "mistä kenkä puristaa" ja se on päättänyt käydä tarmokkaasti näitäkin epäkohtia korjaamaan. Ehkäpä hyvinkin läheisessä tulevaisuudessa tullaan kutsumaan Ontarion osuuskauppain yhteinen neuvottelukokous, jossa tullaan keskustelemaan sellaisista kysymyksistä kuin yhteisostojen järjestämisestä, osuustoimintakurssien järjestämisestä toimitsijapulan poistamiseksi ja yhteisestä valistustyöstä. En pidä ollenkaan ihmeenä vaikka tässä kokouksessa laskettaisiin perustus jonkinlaiselle Keskusosuuskunnan tapaiselle keskusjärjestölle.

Canadassa on, niinkuin Yhdysvalloissakin, koko maata käsittävä osuustoimintaliitto, joka tekee pääasiallisesti kasvatustyötä, mutta luultavasti kielivaikeuksien vuoksi eivät kaikki suomalaiset osuuskaupat ole siihen vielä liittyneet. Timminsin osuuskunta kuuluu jo osuustoimintaliittoon, mutta Port Arthurin osuuskauppa ei ole siihen vielä liittynyt, joskin siitä on jo keskusteltu ja luultavaa on että viimemainittukin tulee lähitulevaisuudessa liittymään osuustoimintaunioon.

Tämän sanottuaan Halonen antoi ymmärtää, että voisin vaikka poistua, jonka teinkin, saatuani haluamani tiedot. Omasta puolestani toivon Canadan suomalaisten osuustoimintapyrinnöille menestystä ja tarmoa taistella siellä rajan toisella puolella saman päämäärän puolesta jonka hyväksi me taistelemme täällä. Ennenkaikkea, säilyköön yksimielisyys keskuudessanne, sillä siinähän se on työväestön voima niin taloudellisella kuin valtiollisellakin alalla.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seinovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

SUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Muistikka keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urno Pihlaja. Box 164, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOItaja Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276.

PALLORUUMA SEKÄ PARTURIsappa myytävänä. Kysykää 4 Lisgar St., Sudbury, Ont. (261

TORONTO, ONT.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKImoliike 452 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala (MT

KIVIHIILTÄ JA KOKSIA, PARASta lajia, johon olette tytyväisiä. — Toimitan myöskin muuttoja. Alanko Coal, 38 Robinson St. Trinity 0386J. (MTr

TORONTON SUOMALAISESTA leipomosta on aina saatavana kaikkia leipomoalaan kuuluvia tuotteita. Toronto New Bread Co., 44 Mitchell Ave., Toronto, Ont., puh. Ad. 3198. (MK

PORT ARTHUR, ONT.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

NARVÄSEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont. (M

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 295 Bay St., E. Suksi ja Wm. Suvanne.

FORT WILLIAM, ONT

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 627 Simpson Street.— Puhelin 1185 S.

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENner tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M)

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

KIPU RINNAN ALLA

Ja Vatsassa, Päänpakotus, Kitkerä vettä suussa, Sydämen polttoa, pakotus selässä ja hyökkäyksiä, Keltatauti, Kova vatsa ja yleensä huono ruuansulatus ovat kaikki Vatsakatarrin sairaloisia merkkejä. [illegible]

Mr. P. A. Lignell. [illegible]

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Sudbury

SEKAKUORON HARJOITUS

Tiistaina: bassot klo 7, tenorit 7.30, altot 8.00, sopranot 8.30. — Saapukaa jokainen ajallaan, sillä on vaan puoli tuntia "stemmalle" aikaa. Uusia lauluja. Jokainen ajallaan paikalle. Johtaja.

PALVELIJATARYHDISTYS

Sudburyn palvelijattaret toimeenpanevat hauskaa huomenillaksi; tulkaa katsomaan läheltä ja kaukaa. Siellä on paljon lystiä. Kaksiosainen kappale ja muuta hyvää nähtävissä. Tanssia aamupuoleen yötä. Kaiken tämän lystin saatte 35:llä sentillä.

LIBERTY HALL CO:N

johtokunnan kokous pidetään Liberty-hallilla keskiviikkona 28 p:nä t.k. Kaikkien johtokunnan jäsenten saaputtava.

KAUPPALAN POLIISILAITOS ON VOITTOA TUOTTAVA LIIKEYRITYS

Lauantaina julkaistusta Sudburyn kauppalan tiliselostuksesta selviää, että tammikuun 1 päivän ja marraskuun 15 päivän välisenä aikana tänä vuonna, on poliisitoimen harjoittaminen ollut kauppalassa voittoa tuottavaa liiketointa. Tavallisuudessa on poliisitoimi yleensä tappiota tuottavaa, mutta Sudburyn kauppala tekee tässä suhteessa harvinaisen poikkeuksen. Ja kauppalan liikemiehet ovat siitä hyvillään, sillä tietäähän se heille, samoinkuin muillekin veronmaksajille, "raskaan verotaakan huojentamista".

Mainittuna aikana oli kauppalalla ollut tuloja poliisioikeuden tuomitsemista sakoista kaikkiaan 27,284,70 dollaria. Kun taasen poliisitoimen harjoittamisesta oli ollut menoja 18,176.92 dollaria ja poliisioikeudesta 2,242.14 dollaria, niin oli menojen yhteinen määrä 20,419.06 dollaria, joten poliisitoimesta jäi puhtaaksi liikevoitoksi mainitulta ajalta kaikkiaan 6,865.64 dollaria.

On laskettu, että poliisilaitos tuottaisi enemmänkin liikevoittoa, jos se olisi vieläkin "tarmokkaampi" kaikenlaatuisten kaupungissa löytyvien paheenpesien hävittämisessä. Mutta se voitto rajottuisi hyvin lyhyeen aikaan. Sillä jos poliisi kykenisi tehokkaalla toiminnallaan ehkäisemään erilaatuisten paheellisten liikehommien harjoittamisen, niin ei kaupungin kassa-arkkuun kerääntyisikään enää sakkoja — sillä huomattavimman sakkoja — sillä tuloista muodostaa salaviinakaupasta ja haureudesta johtuvat — vaan tuottaisi poliisitoimen harjoittaminen "puhdasta tappiota". Sillä eihän tapettu lehmä lypsä.

MOND NICKEL COMPANY TEHNYT HYVÄN KAUPAN

Kun lauantaina tiedotettiin Ventures Limitedin ostaneen kahden ja puolen miljoonan dollarin hinnalla yhdysvaltalaisilta kapitalisteilta 2,280 eekkerin laajuiset valtaukset Falconbridge ja Garson townshipeissa, niin selvisi samalla, että Mond Nickel Company oli joitakin vuosia takaperin ostanut nykyisen Frood Extension kaivannon valtaukset William McVittieltä sadantuhannen dollarin hinnasta.

Kun tutkimukset ovat jo tähän mennessä paljastaneet kymmenien miljoonien dollarien rikkaudet mainitussa kaivannossa, niin on selvää, että loordi Melchett on tehnyt hyvät kaupat.

SUDBURYN TYÖLÄISTEN RAKENNUSOSUUSKUNNAN JÄSENET

Seuraavat henkilöt ovat ennen mainittujen lisäksi ostaneet osuuden Sudburyn työläisten rakennusosuuskunnassa ja tulleet siten sen jäseniksi: Felix Luopa ja Einar Lindroos.

OLIVAT MENETTÄÄ HENKENSÄ

Mrs. ja Mr. Dennis Filiatreault, heidän nelivuotias tyttärensä ja puhdistusliikkeessä työskennellyt Hermados Gagnon hädintuskin pelastuivat kun viime torstai-iltapäivällä Notre Dame-kadulla sijaitsevassa Filiatreaultin puhdistusliikkeessä tapahtui räjähdys ja syttyi tulipalo. He olivat puhdistaneet vaatteita gasoliinilla ja kloroformilla, jolloin näistä syntynyt kaasu räjähti ja syttyi tuleen.

UUSIEN RAKENNUKSIEN ARVO NOUSEE MILJOONAAN DOLLARIIN

Tämän vuoden aikana on kulutettu miljoona dollaria uusiin rakennuksiin, josta 578,000 dollaria on sijoitettu asuinrakennuksiin. Tämä onkin ennätysvuosi tässä suhteessa kauppalamme historiassa.

Suurin rakennus tänä vuonna on katolilainen St. Joseph-kirkko, joka tuli maksamaan 65,000 dollaria.

KAIVOSYHTIÖIDEN KESKITTÄMISTÄ EHDOTETAAN

Ventures-yhtiö on tehnyt tarjouksen Sudbury Basin kaivosyhtiölle 1,250,000 edellisen alayhtiön, Falconbridge Nickel Mines-yhtiön osakkeen myymiseksi. Ehdotukseen sisältyy myös ehdot Sudbury Basin osakkeiden siirtämiseksi Ventures-yhtiölle. Tämän suunnitelman mukaan Sudbury Basin tulisi saamaan 25 prosenttia Falconbridge Nickel-yhtiön osakkeista.

"HYVINVOINNIN" HEDELMIÄ

Tänään poliisioikeudessa sai kuusi miestä kukin neljän kuukauden tuomion Burwashin vankifarmille. Miehet itse pyysivät näin pitkää tuomiota, sillä he eivät olleet saaneet työtä sitten länneltä elonkorjuusta palattuaan. Yleisen syyttäjän kysyessä miksi he eivät olleet säästäneet lännellä saamiaan palkkoja, vastasivat miehet, että siellä maksetuista palkoista ei ollut paljon säästämistä. He olivat kaikki canadalaisia.

Rose Spaniel-niminen portto sai 3 kuukauden ehdottoman ja 9 kuukauden ehdollisen tuomion ojennuslaitokseen.

Harvey Salonen-niminen suomalainen tuomittiin 10 dollarin sakkoon ja kuluihin tai 1 kuukauden vankeuteen rauhan häiritsemisestä eilen illalla Bessie-kadulla. Salonen oli potkinut asuntojen ovia pyrkien sisään, jolloin asukkaat olivat kutsuneet poliisin paikalle.

YLEISIÄ UUTISIA

British Columbian naistyöläiset osallisina vauraudesta

Minimipalkkalautakunta ilmottaa palkkojen nousseen sentillä viikossa

VANCOUVER, B. C., marrask. 26. — Seurauksena runsaasta uhkuvasta yleisestä "edistyksestä ja vauraudesta" ilmottaa maakunnan minimipalkkalautakunta kymmenennessä toimintakertomuksessaan maakunnan ammattitaitoisten naistyöläisten palkkojen nousseen viime vuoden kuluessa edellisenä vuonna vallinneesta keskimääräisestä 17.05 dollarin viikkopalkasta 17.06 dollariin. Tämä palkkojen lisääntyminen tekee siis kaikkiaan 52 senttiä vuotta kohden, edellyttäen, että työläisten ei ole tarvinnut olla entistä enemmän työttömänä, missä tapauksessa voidaan todeta palkkojen todellista leskemistä.

Koneet työntävät sivuun ammattitaitoisia työläisiä

Samasta selostuksesta selviää että ammattitaidottomien naistyöläisten keskimääräinen viikkopalkka on lisääntynyt huomattavammin, sillä edistyvä koneiden käytäntöön ottaminen vähentää ammattitaitoisten työläisten tärkeyttä ja saattaa ammattitaidottoman työvoiman kysynnän suuremmaksi. Siitä lienee johtunut, että ammattitaidottomien naistyöläisten palkat kohosivat edellisen vuoden 10.03 dollarista 10.40 dollariin viikossa.

Minimipalkkalain alaisina työskennelleistä naisista oli 19.06 prosenttia avioliitossa olevia; 4.03 prosenttia leskiä; ja loput 76.91 prosenttia nuoria yksinäisiä naisia.

Kahden kontrolloima lentokone aiheuttanut onnettomuuden

VICTORIA, B. C., marrask. 26. — Kahden miehen ollessa lentokoneen kontrollissa tapahtui Lansdownen lentokentällä onnettomuus, kun 400 jalan korkeudessa ollut kone putosi maahan, jolloin surmaantui kuninkaallisten lentovoimain upseeri 30-vuotias Arthur Raybone ja samanikäinen sanomalehtimies Waldemar Bendrodt loukkaantui vaikeasti. Viimeksi mainittu oli B. C. Airways-nimisen ilmailuliikkeen liikennejohtaja.

Kummatkin lentämässä olleet olivat luulleet kumppaninsa huolehtivan koneen kontrollista, mikä oli täten lyöty laimin.

Ulsterin parlamenttiselkkaukset

Johtuivat hallituksen yrityksestä ajaa läpi taantumuksellisen vaalilain

LONTOO, marrask. 24. — Kansallisen ja sosialistisen oppositsionin järjestämät mielenosoitukset Ulsterin parlamentissa, jossa yhteydessä osa edustajista tuli poliisin toimesta väkivallalla karkoitetuksi istunnosta, aiheutui siitä, että hallitus on koettanut ajaa parlamentissa läpi uuden vaalilain, joka antaisi hallituksen virkailijoille sekä rajoitetulla vastuuvelvollisuudella oleville toiminimille oikeudet äänestää aina kuudellakin äänellä vaaleissa.

Oppositsioni valittaa sitä, että Ulsterin hallitus on riistänyt edustajilta kaikki oikeudet, että parlamentin työjärjestys on järjestetty kokonaan ministereiden etuja silmälläpitäen, ja että hallituksen kannattajat oleskelevat poissa istuntosalista, tullen sisään vain silloin, kun kello kutsuu äänestykseen.

Suomen ylioppilaat suosivat englanninkieltä

HELSINKI, marrask. 24. — Vastikään pitämässään kokouksessa käsittelivät yliopiston osakunnat kysymystä, millä kielellä toimitettaisiin kirjevaihto vieraiden maiden ylioppilaiden osakuntien kanssa. Osa kannatti, että ruotsinkieltä käytettäisiin ainakin siinä kirjevaihdossa, mitä tapahtuu Skandinavian maiden kanssa, mutta päätökseksi kuitenkin tuli, että kaikessa ulkolaisessa kirjevaihdossa käytetään englanninkieltä.

Maanjäristyksiä kautta Rumanian

Väestö elää kauhun vallassa

BUKAREST, marrask. 24. — Voimakkaita maanjäristyksiä tunnettiin kaikkialla Rumaniassa varhain eilen aamulla. Erittäin voimakkaita olivat tärähdykset Jassyssa, missä useita rakennuksia sortui ja huonekalut ja taulut liikkuivat paikasta toiseen ihmisten asunnoissa.

Bukarestin laitakaupunkien asukkaat olivat jonkun aikaa pakokauhun vallassa. Lennätin- ja puhelinjohdot joutuivat tilapäisesti epäkuntoon.

Bukarestin havaintoasema ilmottaa, että maanjäristyksen keskus oli jossain Bukarestin lähettyvillä. Järistys lukeutui neljänteen luokkaan voimakkuudessa ja seurasi sitä maanalaista jyrinää.

Riitaa ilmapiirin omistamisesta

OTTAWA, marrask. 26. — Canadan ja Yhdysvaltain hallitusten edustajilla on riitaa ilmapiirin valtaamisesta, sillä yhdysvaltalaiset radiolähettäjät ovat vallanneet pitkillä aaltopituuksilla koko pohjois-Amerikan ilmapiirin niin, että canadalaisten oikeudet radiolähetyksen alalla ovat jo rajotetut yhteen yhdysvaltalaisten kymmentä vastaan.

Canadalaisten tarkotuksena on ehkäistä saman seikan uudistumasta lyhyiden aaltopituuksien alalla ja vaativat ilmapiirin oikeudet tasattavaksi, kun yhdysvaltalaiset esittävät jaon perusteeksi asukaslukua. Täällä tultanee joulukuussa pitämään näiden kahden maan välinen edustajain neuvottelukokous asiasta.

BRITANNIAN JA AMERIKAN IMPERIALISMI EIVÄT PÄÄSE SOVINTOON

Lontoo. — Englantilais-ranskalaisen laivastosopimuksen Yhdysvalloissa kohtaaman vastustuksen ja Washingtonissa punottujen laivastosuunnitelmien johdosta on vaikutusvaltaisissa piireissä täällä arvioitu, ettei Englanti ja Yhdysvallat pääse yksimielisyyteen laivastovarusteluista. Samoissa piireissä ei kuitenkaan ole rohjettu tehdä tästä seuraavaa johtopäätöstä, nim. että molemmat imperialistiset mahdit tulevat ratkaisemaan valtakysymyksen aseilla.

EATON COMPANY LISÄÄ IMUSUONIAAN

Edmonton, Alta., marrask. 26. — T. Eaton Company on ostanut täkäläisen James Ramsey, Limitedin tavaratalon varastoineen ja kalustoineen miljoonan dollarin hinnasta ja ryhtyy harjottamaan paikalla liikettä tammik. 17 päivästä alkaen.

Samalla tiedotetaan, että Eatonin suurliike on ostanut Winnipegistä kokonaisen kaupunkikorttelin tavarataloaan varten 1,500,000 dollarin hinnasta.

KALA, JOKA PUOLUSTAA ITSEÄÄN SÄHKÖLLÄ

Toronto. — Täällä talvinäyttelyssä on näytteillä kaksi Amazonjoesta pyydettyä kalaa, joilla on niin voimakas pyrstö, että sen isku voi tappaa hevosen. Kalojen erikoisominaisuutena on se, että ne kehittävät pyrstöönsä voimakkaan sähkölatauksen, jolla puolustavat itseään.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä on veljeni Väinö Hultman? Anna heti tieto itsestäsi, asia on tärkeä. (261
Mrs. Emmi Swyneck,
3705 Brush St., Detroit Mich.

Missä on veljeni Otto Mäki — vanhanmaan nimi Mähönen — kotoisin Iisalmesta, Kuopion läänistä, kirjoittanut viimeksi neljä vuotta sitten Copper Cliffistä, Ont. Jos hän itse ei sattuisi tätä huomaamaan, niin pyydän, että henkilöt, jotka tietävät hänen osoitteensa ilmoittaisivat siitä minulle. (261
Jaaffett Mähönen,
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Nimenmuutos

Nimeni, joka tähän asti on ollut C. K. Olson, tulee tästälähtien olemaan

Carl Whitehead,
Box 108, Hammond, B. C.

Kauppa-apulainen

Suomen ja englannin kielen taitoinen, saa paikan miesten vaatetavaraliikkeessä.

Entistä kokemusta omaaville etutila.

J. Witchell
116 Durham St., Sudbury, Ont.

Suomalainen keittäjä haluaa paikkaa

joko ruokalaan tahi kämpälle.

Betty Perttunen,
12 Widmer St., Toronto, Ont.

Palvelukseen halutaan

Täysin kykenevä kokki saa paikan ruokatalossani. Etutila jonkunverran englanninkieltä taitavalle. Toimeen alettava ensimmäinen päivä joulukuuta. Palkasta voi sopia kirjeellisesti tai suullisesti kanssani. (261

David Korhonen,
Box 861,
Kirkland Lake, Ont.

Joulurahat Suomeen.

Kurssi **39.60** Suomen markkaa

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN — TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Me emme kiihota ketään rahojansa Suomeen lähettämään, mutta jos niitä kerran lähetetään on parhainta lähettää ne oman liikkeenne, Vapauden, kautta.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1387 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL
957 Broadview Ave.,
Toronto, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohjois-Ontariossa.

Yli neljätoista miljoonaa Smk. lähetetty v. 1928 ajalla eikä yhdenkään lähettäjän rahat ole joutuneet hukkaan.

Lähettäkää kaikki postin kautta tehtävät välitykset nimellä ja osotteella

VAPAUS

Box 69, Sudbury, Ont.

Arvokasta kirjallisuutta

Vapauden kirjakaupasta on nykyään saatavissa seuraavat arvokkaat kirjat:

LEHTIPAJA

Lehtipaja on Työmiehen 25-vuotismuistojulkaisu, tavattoman mielenkiintoinen teos, jossa yksinkertaisella ja miellyttävällä tavalla luodaan katsaus ei ainoastaan Työmiehen liikkeen vaan koko Amerikan suomalaisen työväenliikkeen, vieläpä yleensä suomalaisten hommien historiaan. Jos mikään kirja, niin tämä pitäisi olla yksi niistä, joita suurella mielihalulla luetaan. Lehtipaja on lisäksi runsaasti kuvitettu ja muutenkin teknilliseltä asultaan oikea kirjapainoliikkeen mestariteos. Sitä voi lukea metsäkämpillä ja kaivoskämpiköitten punkkahausseissa. Se on yhtä miellyttävä ja opettava erämaiden raatajille kuin se on kaupunkipaikkojen työläisille. Hinta ainoastaan $1.00.

SUOMEN LUOKKASOTA

Tämä kirja on arvokkain viimevuosina ilmestyneistä teoksista. Sitä on jo myyty tuhansia kappaleita. Tilauksia saapuu aina vaan. Oikeastaan jokaisen Canadan suomalaisen työläisen pitäisi lukea tämän arvokkaan teoksen, sillä sen kautta oppii paljon ja on kykenevä saamaan selville tosiasiat siinä suuressa murhenäytelmässä, joka tulee historiassa kantamaan nimeä: "Suomen Luokkasota". Tämän arvokkaan teoksen hinta on ainoastaan $2.50.

Muita arvokkaita kirjoja

Seuraavat kirjat ovat ensiluokkaista tietolukemista ja siksi niitä suosittelemme. K. Rissasen kirjottamia, Valkeat kädet 75c., Tyhjät myllyt 60c. ja Juustoparooni 40c. Emeli Parraksen kirjottamia, Hornansuon vaarin testamentti 15c., Villit vuoret 75c. ja Lämmintä verta ja kylmää hikeä 75c. K. Tähtelän kirjottama, Ihmisiä 75c.

Tilatkaa ylläolevia kirjoja osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Punainen kalenteri 1929

Vapauden kirjakauppaan on juuri saapunut otsikossa mainittu vuotuinen kalenteri Suomesta. Kalenterissa on tavallinen Almanakkaosasto alussa, sitten on muutamia yleistietoja sekä sen jälestä kertomuksia tapahtumista kuluneen vuoden ajalta. Kuvitus on mielenkiintoinen ja runsas. Kirja on sidottu siisteihin punasiin kansiin ja on sitä kokoa, että voi vaikka taskussa kantaa. Asiamiehiä ja yksityisiä tovereita kehotetaan levittämään tätä erittäin arvokasta teosta, sitäkin suuremmalla syyllä sentähden, että siten samalla avustetaan Suomen paljonkärsinyttä raatajakansaa. Kalenterin hinta on 75 senttiä. Tehkää tilauksia nopeasti.

Tov.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

VAPAASTI!

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN
Komea
1929 SEINÄKALENTERI
lähetetään jokaiselle ilmaiseksi joka lähettää meille nimensä ja osoitteensa.

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 STANLEY STREET MONTREAL, QUE.

KIITOS

Täten pyydämme lausua parhaimmat kiitoksemme kaikille niille ystäville ja tovereille jotka yllättivät meidät t.k. 14 p. uuden kotimme sisäänmuuttopäivänä. Kiitos erittäinkin niistä kallisarvoisista lahjoista joita toitte tullessanne sekä syömisistä ja juomisista joita nauttien iltamme kului rattoisasti.

Säilyköön toveruus ja ystävyys edelleen välillämme!

Aini ja Jäck Wälkkilä,
Garson Mine, Ont., marraskuun 23 p., 1928.

Tohtori H. Koljonen
P.O. Box 1176
SUDBURY ONTARIO

J. A. Erickson
SUOMALAINEN ASIOITSIA

tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. M

Bank of Commerce Building.
—Phone 2131—
Box 718 — SUDBURY, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury — Ontario.

CANADIAN CAFE
(Vastapäätä C.P.R. asemaa)

Metsämiehille sopivin paikka tulla sisälle Sudburyyn tullessaan. Ruokaa ja huoneita saatavana. (M

E. Kangas
210 Minto Street
SUDBURY ONTARIO

Suomalainen Koti

Suosittelee

RUOKAA JA HUONEITA

Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT

390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL. QUEBEC

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas
Auki joka päivä kello 1. päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

ELGIN LUNCH

Ruokaa aterioittain joka aika.

Huoneita viikko- ja vuorokausimaksuilla

J. LAITILA
12 Elgin St. — Phone 2141
Sudbury, Ont.

Lisää terveyttä ja voimia heikoille ihmisille

Yli 40 vuoden ajan on Nuga-Tone antanut uutta terveyttä ja voimaa miljoonille ihmisille. Se tuottaa ihmeteltäviä tuloksia sillä se sisältää lääkeaineita jotka voimistuttavat ja elähyttävät kaikkia elimiä ja ruumiin osia, siten parantaen ruokahalua ja ruuansulatusta, parantaen umpitaudin, kaasuisen vatsan tai suoliston, huojentaen munuais tai virtsarakko häiriöitä, päänkipuja, pyörrytyskohtauksia, ja antaen uutta voimaa hermoille ja lihaksille. Mr. Willie Rabb, Charlotte, N. C., sanoo: "Ennenkuin aloin nauttimaan Nuga-Tonea, en koskaan nähnyt tervettä päivää, mutta alettuani sitä nauttimaan olen ikäänkuin uusi mies." Tällaiset kiitokset Nuga-Tonen käyttäjiltä ovat todisteina sen arvosta. Jos olette heikko tai sairaloinen tai joidenkin ylläolevien tautien vaivaama, teidän tulee kokeilla Nuga-Tonea. Kaikki lääkkeiden välittäjät myyvät sitä. Jos ei teidän välittäjällänne ole sitä varastossa, pyytäkää häntä tilaamaan sitä teille tukkuliikkeistä.